నీలినీడలు

విహారి శాలివాహన

మరొకసారి టెలిగ్రాము చదువుకొని ఎడ క్కుర్తితో, మేను వాల్చాడు డాక్టరు క్రాంతి కుమార్.

అరుణ రఘును తీసుకొని తానిక్కడకు వస్తున్నట్లు పంపిన వర్తమానాన్ని మోసుకొచ్చిన టెలిగ్రామది.

టెలిగ్రాం మోసుకు వచ్చిన సమాచారం కొద్దిదైనా, దాన్ని చదివిన క్రాంతి కుమార్ మనసు గత జీవితపు మధుర ప్రాంతాలకు విసిరి వేయబడింది. ఎన్నో సంగతులు— ఎప్పటివో—ఒక్కొక్కటే మనసులో ప్రవేశించి 'మేమూ ఒకప్పుడు నీకెంతో సన్నిహితులైన వాళ్ళం. ఆ రోజుల్లో మేము లేకుండా నీవు లేవు. అలాంటిది ఇప్పుడు మేమే మేము, వస్తున్నా వద్దనిపిస్తోందా' అని ప్రశ్నిస్తున్నాయి.

నిజమే. కాని ప్రస్తుత పరిస్థితులు వేరు. కాలం ఎంత మహత్తరమైందో అంత మధురమైంది కూడాను. ప్రస్తుతానికి ఏ విధంగానూ ఉపయోగ పడని పాత ఆలోచనల్ని మరుగుపరుస్తుంది. అరుణ, రఘు ఒకప్పుడు తనకెంత సన్నిహితులో! వారితో ఎన్ని సంవత్సరాల కాలం ఎంత ఆనందంగా గడచిందో! కాని విధి తమని వేరుచేసింది. దిక్కుకొకర్నిగా విసిరి వేసింది. ఆ మార్పును, భౌతికంగా వారి మధ్య ఏర్పడ్డ దూరాన్ని కాలం క్రమేణా భూతద్దం వస్తువు పరిమాణాన్ని పెంచినట్లుగా పెంచి చివరికి గుర్తు పట్ట లేనంతగా మార్చింది. అలా మార్పు రావటం అవసరమైంది కూడాను. కాని ఇప్పుడు అరుణ, రఘు ఇక్కడికి వస్తున్నారంటే ఇక వారిని గురించిన వెనుకటి సంఘటనలు జ్ఞాపకం రాక మానాయా, తను వాటిని గురించి ఆలోచించటం మానగలడా?

పది సంవత్సరాల తర్వాత నిన్ననాక మొన్న అరుణ ఒక్కతే స్టేషన్లో కనిపిస్తే ఎంత ఆశ్చర్యపోయాడో! ఇప్పుడు అరుణ రఘును వెంటగా [illegible] [illegible] వస్తోందని తెలుసుకున్న క్రాంతి కుమార్ అంతకు రెట్టింపుగా ఆశ్చర్యపోయాడు. ఇలా తీసుకు వస్తానని మొన్న అరుణ మాటమాత్రమైనా అనలేదు.

మొన్న సాయంత్రం.......

అరుణ స్టేషన్లో కనిపించింది. ఎంతో మారిపోయుంది. నలుగురు బిడ్డల తల్లి. భర్తకు అనంతపురంలో ఉద్యోగం. ఇంజనీరు. ఫస్టు క్లాసులో ప్రయాణం చేస్తున్న అరుణ ఏదో పనిమీద ప్లాట్‌ఫారంమీద తిరుగుతున్న క్రాంతికుమార్‌ను గుర్తు పట్టి పిల్చింది. ఆమె పిల్చింది తన్ను కాదేమో ననుకున్నాడు క్రాంతి కుమార్ మొదట్లో. కాని ఆమె పేరుపెట్టి మళ్ళీ పిలవటంతో దగ్గరకు వెళ్ళాడు. అరుణ! ఎప్పటి అరుణ!! కాని ఈ అరుణ వేరు. ఈ అరుణ కళ్ళల్లో వింత వెలుగులు గాని, చిలిపి చూపులు గాని మాటల్లో చమత్కారంగాని మచ్చుకైనా కన్పడవు. మనిషికి తగ్గట్టు నిగూఢమైన మార్పులు. తూచి వాడినట్లుండే బరువైన మాటల్తో హుందాతనాన్ని పాటిస్తోందిప్పుడు. 'కాను మరి ఇంజనీరు గారి భార్య!' అనుకున్నాడు క్రాంతికుమార్.

మాటా మంతీ లేకుండా నిల్చుని ఆలోచనా వీచికల్ని ప్రోవుచేసుకుంటున్న క్రాంతికుమార్‌ను చూచి 'అవును నవున్లే, మేమెక్కడ గుర్తుంటాము ఫారిన్ రిటర్న్డ్ డాక్టరు గారికి' అంది అరుణ.

అరుణ ఏ ఉద్దేశ్యంతో అన్నదో గాని ఆ మాటలు క్రాంతికుమార్‌కు బాధగలిగించాయి. తను ఏమీ మాట్లాడకుండా ఉండటాన్నే అరుణ అలా అన్నదనుకుని 'కులాసాయేనా' అనగలిగాడు.

అరుణ అదోలా నవ్వింది. అది నవ్వో, నిట్టూర్పో అర్థం కాలేదు క్రాంతికుమార్‌కు.

తర్వాత సంభాషణ అనేక విషయాలపై దొర్లింది. అరుణ తన భర్తను గురించి, పిల్లల్ని గురించి, భర్త ఉద్యోగాన్ని గురించి, చెప్పింది. ఆ మాటల్ని ఎంతో శ్రద్ధగా విన్నాడు, క్రాంతికుమార్. విన్న మీదట అనిపించినదేమంటే 'అరుణ అదృష్టవంతురాలే, పెద్ద హోదాలో ఉన్న భర్త, ఆణిముత్యాల్లాంటి పిల్లలు, సంసారం సుఖంగా సాగిపోవటానికి అంతకంటే కావలసిందేముంది?' అని అదే మాట పైకి అనేశాడు కూడా.

అరుణ కొన్ని క్షణాలు మౌనంగా వుండి, "కాను, నేనెంతో సుఖంగా ఉన్నాను. నాకేం తక్కువ. దిగులు చింత తీరని కోరిక అంటూ లేనే లేవు." అంది ఎటో చూస్తూ. క్రాంతి కుమార్ నివ్వెరపోయాడు. ఆ మాటలు అంటున్న అరుణ వైఖరి సహజంగా కన్పించ లేదు. అందులో వ్యంగ్యమేమైనా ఉందా? అరుణ జీవితం నిజంగా సుఖప్రదం కాలేదా? అనిపించింది. కాని ఆ విషయమై ఏమని అడుగుతాడు? అందుకని విషయం మారుస్తూ 'రఘు ఎక్కడ ఉంటున్నాడు? కులాసానా' అన్నాడు.

అరుణ నిట్టూరుస్తూ 'అన్నయ్య విషయం ఏమని చెప్పాలో అర్థం కావటం లేదు. నే చెప్ప గల విషయం ఒక్కటే. అన్నయ్య కడుపులో కేన్సర్ చాలా ప్రమాదంగా ఉందని వైరొచ్చింది. అందుకే వెళ్తున్నాను.' అంది. క్రాంతికుమార్ దిగ్భ్రమ చెందాడు. ఏమీ మాట్లాడలేక పోయాడు. ఎప్పుడూ 'లోబస్సు' గా కనిపించే రఘుకు ఈ వయసులో

కేన్సరేమిటి అనుకున్నాడు. ఇంతలో గొర్రు నీటిలు చేసి వచ్చుజండాను విదిలించాడు. అరుణ వెళ్ళిపోయింది.

క్రాంతికుమార్ లేచి సిగరెట్ ముట్టించి గట్టిగా పొగపీల్చి వదిలాడు. పొగసుళ్ళు తిరుగుతూ పైపైకి లేచి వెళ్తోంది. చిన్నప్పుడు జీవితమంతా 'గులాబీలు పరచిన బాట'లా అనిపించేది. కాని రాను రాను తన అభిప్రాయాన్ని తప్పనిసరిగా మార్చుకోవలసి వచ్చింది, క్రాంతికుమార్‌కు. ఎన్నెన్నో ఊహా సౌధాలు నిర్మించుకున్నాడు కాని అన్నీ నమ్మయినై ఒక్కటి తప్ప. అది తను ఫారిన్ రిటర్న్డ్ డాక్టరు కావాలనే కోరిక.

అమ్మ అంటూండేది 'నీవు తప్పకుండా డాక్టరు వౌతావురా' అని కాని పరిస్థితుల్ని చూస్తుంటే తనకు భయం వేసేది. మెడిసిన్ చదవటం మాటలతో అయ్యే పని గాదు. వేలకు వేలు డబ్బును వెదజల్లాలి. అంత డబ్బు ఎక్కడి నుంచి వస్తుంది.! అమ్మ అతి కష్టంతో మీద కుటుంబాన్ని వెళ్ళదీస్తూ తనను చదివిస్తోంది. అంతా పోగా మిగిలిన ఒక ఎకరం పొలం రమ పెళ్ళి ఖర్చులకి, కట్నం కానుకలకు గాను మిగిల్చింది.

రమ యస్సెల్సీ ప్యాసయింది. మామూలుగా పాసవటం గాకుండా స్కూలుకంతకూ ఫస్టుగా వచ్చింది. కాని ఏమిటి ప్రయోజనం? కాలేజీకి పంపే అవకాశం ఏమాత్రమూ కన్పించ లేదు. ఒక్కగాను ఒక్క చెల్లెల్ని ఇంకా చదివించాలనే అనుకున్నాడు, క్రాంతికుమార్. తమ ఆర్థిక స్థితి గతులు అతనికి తెలియకపోలేదు. అయితే చదువు మీద వుండే ఆసక్తి, చెల్లెలి మీది ప్రేమ అలా అనిపించాయి అతనికి.

'అయినా, ఆడపిల్లలకు అంతకంటే చదువు ఎందుకురా క్రాంతీ! ఇంతవరకూ చదివింది చాలు. ఇక పనీ పాటల్లో నేర్పు, వంటవార్పుల్లో వాక చక్యమూ, కుటుంబ నిర్వహణలోని మెళకువలు తెలుసుకుంటే చాలు, తన జీవితాన్ని, తన భర్త జీవితాన్ని నందనవనం చేసుకోవటానికి' అనేది అమ్మ.

'అయితే అరుణ ఎందుకు చదువుతున్నట్టు' అనేవాడు క్రాంతికుమార్.

అరుణ, రమ సహాధ్యాయులు. వారిద్దరిదీ గాఢమైన స్నేహం. ఎప్పుడూ కలిసి తిరిగేవారు. ఒకళ్ళింటికి మరొకరు వెళ్తూ తరచు ఒకే చోట కాలం గడుపుతుండేవారు. ఏ పని చేయాలనుకున్నా ఇద్దరూ కలిసి చేసేవాళ్ళు. అందువల్లనే స్కూల్లో వారిద్దర్నీ 'ద్వయం' అనేవారు. విశేషమేమంటే ఇద్దరూ తెలివైనవాళ్ళే. సమ వుజ్జీలు. అందంలో ఎవరిది పైచేయి అని చూచిన వాళ్ళంతా తర్జన భర్జనలు చేసుకునేవారు. దాదాపు ఒకే ఈడు. అయితే ఎవరికైనా ఎక్కడో ఏదో లోపం ఉంటుందన్నట్లు వారి స్నేహంలో ఇతరులకు కన్పించేది మాత్రం ఒకేఒక లోపం. అదే వారిద్దరి అంతస్తుల మధ్య వున్న తేడా.

'అరుణకేం నాయనా, లక్షాధికారి పుత్రిక. అవసరమున్నా, లేకపోయినా చదువుకోటానికి కావలసినంత అవకాశం ఉంది. స్తోమత ఉంది. మన కది లేదు. అయినా మగవాడివైనందుకు నీకు చదువు అవసరం. ఎన్ని కష్టాలొచ్చినా విఘ్నం రానీకుండా చదువు సాగించాలి. నీ కోర్సు పూర్తి అయింతర్వాత మంచి సంబంధం చూసి రమకి వివాహం చేస్తే — దానికి పది వియ్యాలు చెప్పించినంత. నాకంత కంటే కావలసిందేముంది.' అనేది అమ్మ. మరి, రమ మాతృవాక్య పరిపాలకురాలు.

రమ విషయం తల్చుకుంటే క్రాంతికుమార్‌కు రంపపు కోతలాంటి బాధ కలుగుతుంది. ఆమె భర్త బాగా చదువుకున్నవాడు. సంస్కారమున్న వాడు. బాగా సంపాదిస్తున్న వాడూను. అయితే ఏం? ఏ వ్యక్తికైతే మొట్టమొదటగా మనసు ఇస్తుందో ఆ వ్యక్తి తన భర్త కానప్పుడు మగువ పొందే మనఃక్లేశాన్ని మించిన నరకం లేనేలేదంటారు. కాని స్త్రీ సహనశీలి. బడబానలాన్ని కూడ ఏమాత్రం బాధ కలుగకుండా తన కోమల హృదయంలో దాచ కునే శక్తి ఒక్క స్త్రీకే ఉంది. కాగా, రమ మరో మెట్టుపైనే ఉందని చెప్పాలి. గతాన్ని మర్చిపోయినా జీవితాన్ని ఉన్నంతలో సుఖమయం చేసి తన కుటుంబాన్ని తీర్చి దిద్దుకుంటోంది.

'కాని పురుషుని విషయం వేరు. ముఖ్యంగా నా విషయం' అనుకున్నాడు క్రాంతికుమార్.

అతనిలో బలహీనత గతాన్ని మర్చిపోయి క్రొత్త పరిస్థితుల కనుగుణంగా తనను తాను మల్చుకోలేక పోవటం. 'అసలు ఈ రెండు కుటుంబాల మధ్య స్నేహం ఎందుకు మొలకెత్తాలి? మొలకెత్తినా ఇలాంటి విషాద పరిణామాలకు ఎందుకు దారితీయాలి. తీయాలి?' అనిపించింది క్రాంతికుమార్‌కు. అతని ఆలోచనలు అతన్ని ఒక వేసవి సెలవులలో జరిగిన సంఘటనల వైపు లాక్కుపోయాయి.

*　　　*　　　*

ఆ రోజు.........

'రమా, రమా' అని ఆదుర్దాగా పిల్చాడు క్రాంతికుమార్. రమ తన గదిలోనుండి హాల్లో కొచ్చింది.

'ఏమిటన్నయ్యా'

'రేపు నీ పుట్టిన రోజు గదూ?'

'అవునన్నయ్యా'

'అవునన్నయ్యా ఏమిటి, చెప్పవేం? ఫ్రెండ్సెవర్నీ పిలవక్కర్లే' తానుగా ఏ విషయాన్నీ బయట పెట్టదు రమ.

'లేదన్నయ్యా, మన అరుణను, వాళ్ళ అన్నగార్ని మాత్రమే పిల్చాను. పెద్ద ఆర్భాటమేమీ చేయదల్చుకోలేదు' అంది తలవంచుకుని.

'అలాగా వెరీగుడ్.' అని పత్రిక చదవంటంలో లీనమైపోయాడు. క్రాంతికుమార్, కాని హఠాత్తుగా అతనికేదో స్ఫురించింది. 'అరుణ, వాళ్ళ అన్నగార్ని' అంది రమ. ఆ మాట రమ నోటంట కొత్తగా ధ్వనించింది. ఎప్పుడూ 'రఘురాం' అనే రమ ఈ రోజు పేరును ఉచ్చరించ లేదెందుకనో.

క్రాంతికుమార్‌కు నవ్వు వచ్చింది. తన మనస్సెప్పుడూ డిటెక్టివ్‌లా పనిచేస్తుంటుంది. ఏమీ లేని విషయంలో కూడా ఏదో అంతరార్థం దాగి ఉందని అనుమానించి పరిశోధించే మనస్తత్వం. రమ ఏమన్నా రఘును ప్రేమిస్తోందా?

రమ, అరుణల స్నేహం హైస్కూలు చదువుతో అంతమవకుండా తర్వాతకూడ దినదినాభివృద్ధి పొందింది. వారి వలన ఆ రెండు కుటుంబాలకు రాకపోకలు ఏర్పడినై. అరుణ తరచుగా రమకోసం వస్తుండేది. క్రాంతికుమార్ వద్ద కూడ ప్రేమేపి అరుణకు చనువు, స్నేహం ఏర్పడినై. 'అలాగే రమకు రఘుకు గూడ స్నేహం ఉందేమో? వారిద్దరికీ వివాహం చేస్తే?' అనుకున్నాడు క్రాంతికుమార్. వెంటనే అమ్మదగ్గరకు వెళ్ళి ఆ విషయం ప్రస్తావించాడు.

'అవున్నా క్రాంతీ! నాకూ అనిపిస్తోంది. రమకు కూడా ఆ అభిప్రాయమున్నట్లు నే వీటీవల గమనించాను. కాని వాళ్ళతో వియ్యం అందని పండేమో' అన్నది అమ్మ.

నిజమే. అందచందాలతోనూ, చదువు సంధ్యల్లోనూ సరితూగవచ్చేమో గాని వాళ్ళ అంతస్తుతో సరి తూగలేమోననిపించిందతనికి. అయినా రఘు అభిప్రాయం ఎలా వుందో తెలుసుకోవాలనిపించింది.

ఆ మర్నాడు రఘు, అరుణ వచ్చారు— రమ బర్త్‌డే పార్టీకి. బర్త్‌డే గిఫ్ట్‌గా రమకు ఒక 'రింగు' ప్రెజెంటు చేశాడు రఘు. ఫలహారాలు కాఫీలు అయింతర్వాత 'ఏదైనా పిక్చరుకు వెళ్దామా రఘూ!' అన్నాడు క్రాంతికుమార్. "ఓ యస్. తప్పకుండా. అరూ! తన బర్త్‌డే పార్టీతోపాటు సినిమాపార్టీ కూడా కూడా ఇప్పించు మీ రమచేత' అన్నాడు రఘు, సినిమాకు నలుగురూ కలిసి వెళ్తే బావుంటుందనే ఉద్దేశ్యాన్ని వ్యక్తపరుస్తూ. అరుణ రమవేపు చూసింది 'ఏమంటావ్' అన్నట్లు. రమ కళ్ళతోనే తన అంగీకారాన్ని తెల్పింది.

రమ, అరుణ రిక్షాలో కూర్చున్నారు. రఘు, క్రాంతికుమార్ మరో రిక్షాలో ఎక్కారు. ఒకదాని తర్వాత మరొకటి రెండు రిక్షాలూ పరుగులు తీస్తున్నై. వాటిని మించిన వేగంతో క్రాంతికుమార్ మనసులోని ఆలోచనలు పయనిస్తున్నై. 'ఇదే సమయం. రఘుతో రమ విషయం ప్రస్తావించాలి' అనుకున్నాడు క్రాంతికుమార్. సంభాషణ ఎలా మొదలెట్టాలో ముందుగా మనసులో మననం చేసుకుని గొంతు సవరించుకున్నాడు క్రాంతికుమార్. ఇంతలో,

'మిస్టర్ క్రాంతికుమార్! నేనొక ముఖ్య విషయాన్ని మాట్లాడాలనుకుంటున్నాను' అన్నాడు రఘు.

క్రాంతికుమార్ ఆశ్చర్యపోయాడు. రఘు మాట్లాడాలనుకునే ముఖ్య విషయం ఏమిటా అని ఆలోచించాడు. బహుశః రమను వివాహం చేసుకుంటానని చెప్తాడేమో. అనుకున్నాడు. 'ఏమిటది?' అన్నాడు.

రఘు కొన్ని నిముషాలు మౌనంగా వుండి 'నీకు తెలుసుగా, రమ, అరుణల స్నేహం మూలంగా మన మిరువురమూ స్నేహితులమయ్యాము. మనమిరువు రమే ఏమిటి మన రెండు కుటుంబాలూ చేరువయ్యాయి. కాని, వచ్చే సంవత్సరంతో నీ మెడిసిన్ అయిపోతుంది, నా ఇంజనీరింగ్ పూర్తవుతుంది. తర్వాత ఇద్దరికీ ఎక్కడో ఉద్యోగాలవుతవి. మన స్నేహం మరుగు పడటానికి అవకాశం ఉంటుంది. అలా కాకుండా మన రెండు కుటుంబాలకు ఒక బాంధవ్యమంటూ ఉంటే..........' అన్నాడు.

'అవును, బాగానే ఉంటుంది.' అన్నాడు క్రాంతికుమార్. రఘు చెప్పబోయే విషయానికి అనుకూల వాతావరణాన్ని ఏర్పరచాలనే ఉద్దేశ్యంతో రఘు అన్నాడు.

'నాకు తెలుసు నీవు నాతో ఏకీభవిస్తావని....బహుశ నీ కీవిషయం తెలిసే వుంటుంది. మా అరుణ నిన్ను ప్రేమిస్తోందని."

కృష్ణా లేబరేటరీ బెజవాడ

శుభ వార్త

కడుపులో నొప్పి లేక పుండు, అంవోప్యాంతో దీర్ఘకాలమునుండి బాధపడువారికి ప్రత్యేక చికిత్స. వెల రోజులలో గుణము నిచ్చును. ఆపరేషన్ అక్కరలేదు. నాడీపరీక్షతో వ్యాధి నిర్ణయింతురు. సంవత్సరాల తరబడి బాధపడుతూ లేక అర్థం కాని మొండి వ్యాధులకు నమ్మకమైన చికిత్సకులు, డాక్టరు N. S. రావుగారు ఈ క్రింది విధముగా బస చేయుదురు. ఉదయం 7 గంటలనుంచి సా॥ 3 గంటల వరకు సంప్రదింపవచ్చును.

5 వ తేది: కడప: మైసూర్ మోడరన్ కేఫ్, మెయిన్ రోడ్.

6 వ తేది: బళ్లారి: గార్డెన్ హోటల్, ఆతవాని బస్సు స్టాండ్ వద్ద.

7 వ తేది: కర్నూలు: పుడ్‌లాండ్స్ హోటల్, మెయిన్ రోడ్.

8 వ తేది: హైదరాబాద్: మైసూర్ కేఫ్.

9 వ తేది: వరంగల్: లక్ష్మి లాడ్జింగ్, MBT-లారీ ఆఫీసు పైన.

10 వ తేది: ఖమ్మంమెట్టు: మైసూర్ కేఫ్.

11 వ తేదినుండి 30 వ తేదివరకు } గుంటూరు: స్వస్థానము.

టెస్టింగు ఫీజు రు. 5 లు. మందుకు వేరే డబ్బు తెచ్చుకుంటే, వెంటనే మందు తీసుకోవచ్చును.

రావ్యూస్ ప్రోడక్ట్సు, ఫోన్: 598

కొత్తూరివారితోట, గుంటూరు-1.

SWASTIK

నీలి నీడలు

క్రాంతికుమార్ ఆశ్చర్యపోయాడు.. ఏం మాట్లాడాలో తోచలేదు. తన చెల్లెలి విషయం తను ప్రస్తావించదల్చుకుంటే రఘుకూడ తన చెల్లెలి విషయం ప్రస్తావించాడు. అరుణ తనను ప్రేమిస్తోందా? అరుణను తను ప్రేమిస్తున్నమాట వాస్తవమే. కాని అరుణ కూడ తనని ప్రేమిస్తోందని తను గుర్తించలేకపోయాడు...... చివరకు క్రాంతికుమార్ అన్నాడు:

'నిజమే రఘూ! కాని నా విషయంలో కంటే ముందు నేను రమ వివాహం విషయం ఆలోచించాలి.'

'నీ కభ్యంతరం లేకపోతే రమను నేను వివాహం చేసుకుంటాను' అన్నాడు రఘు మెల్లిగా.

క్రాంతికుమార్ ఆనందంతో ఉక్కిరిబిక్కిరై 'రఘూ' అంటూ మిత్రుని కౌగలించుకున్నాడు...

ముందు రిక్షాలో వెళ్తున్న అరుణ, రమ వెనక్కు చూసి కిల కిల నవ్వారు. రిక్షా గంటలు గల గల మన్నవి.

క్రాంతికుమార్ ఈ విషయం అమ్మకి, చెల్లెలికి చెప్పాడు. ఇంత త్వరలో సంబంధాలు కుదురుతాయని కలలో కూడ అనుకోని అమ్మకు ఆనందాశ్రువులు రాలాయి. మనసు విరబూచిన మల్లె పందిరిలా అవటంతో రమకు ఆ రాత్రి నిద్రేపట్టలేదు.

ఆ మర్నాడు క్రాంతికుమార్ తన గదిలో కూర్చుని చదువుకుంటున్నాడు. అరుణ వస్తూనే 'రమా!' అని పిల్చింది గట్టిగా. వంటింట్లో పని చేసుకుంటున్న రమ గబగబా వచ్చింది.

'నీ వింత మోసం చేస్తావని కలలో కూడ అనుకోలేదు' అరుణ అంది సీరియస్‌గా. రమ నిర్విణ్ణురాలైంది. తనమీద వచ్చిన అభియోగం ఏమిటో అర్థం కాలేదు రమకు. తన స్నేహితురాలు అరుణ, తనమీద ఏదో అభాండం వేస్తోందేమి చెప్మా అని ఆశ్చర్యపోయింది.

అరుణ మళ్లీ అంది: 'నీ వింత పని చేస్తావని ముందుగా తెలుస్తే నేనేం చేసేదాన్నో తెలుసా?'

ఇంతలో అమ్మ వచ్చింది: 'ఏమిటి అరుణా, ఏం చేసిందేమిటి రమ' అంటూ.

'ఏం చేసిందేమిటి? నన్ను దొంగంది'

రమకు రోషం వచ్చింది. 'అరుణా మాటలు తిన్నగా రానీ, నేనేం దొంగతనం చేయులా' అంది.

'చెయ్యలేదూ, మా అన్నయ్య మనసు దొంగిలించ లేదూ'

ముగ్గురూ ఒక్కసారిగా నవ్వారు. మబ్బులు విడిచిన చంద్రబింబంలా భాసించింది రమ ముఖం. రమ అంది:

'నీవేం నంగనాచివా, మెత్తగా కన్పిస్తున్నాడు గదా అని మా అన్నయ్యను నీ వలలో వేసుకున్నావుగా!' మళ్లీ ముగ్గురూ నోటి నిండుగా నవ్వుకున్నారు. 'బాగుంది ముగ్గురు ముగ్గురే తోడు దొంగలు' అమ్మ వ్యాఖ్యానించింది. ఈ మాట విన్నట్టున్న క్రాంతికుమార్ కూడా ముసి ముసి నవ్వులు నవ్వుకున్నాడు.

మళ్లీ వచ్చే సెలవులకు క్రాంతికుమార్ ఇంటికి వచ్చేసరికి ఒక ఘోరమైన దృశ్యం అతని కంట బడింది. అతని నోట మాట రాలేదు. అచేతనుడై నిల్చుండిపోయాడు. తానిన్నాళ్లుగా ఊహించుకున్న విషయాలు, ఆశించిన ప్రయోజనాలు ఒక్కొక్కటిగా కూలిపోతున్నట్లు నిపించింది. 'అమ్మా' అన్నాడు 'అమ్మా ఏమిటమ్మా ఈ ఘోరం'

అమ్మ ఏం జవాబు చెప్తుంది? 'నన్నర్ని వెంటాడుతున్న దురదృష్టం నాయనా' అంది పైట చెంగుతో కళ్లు నొత్తుకుంటూ.

'నాకు తెలియపర్చ లేదేమమ్మా'

'తెలియజేయవలసిందే బాబూ! కాని, నీకు పరీక్షలు జరుగుతున్నాయి కదా, నీ పరీక్షలకు ఆటంకం మెక్కడ ఏర్పడుతుందో నని, రమే ఒద్దంది. ఎప్పటిలాగా పంపు వద్దనుండి నీళ్ళు పట్టుకొస్తోంది. గడపలో చీర కాలి వ్రేళ్లకు తగిలి పడింది. వెంటనే హాస్పిటలుకు తీసుక వెళ్ళి కట్టు కట్టించాను.' అంది అమ్మ. మంచంలో కూర్చుని అర చేతులతో ముఖాన్ని కప్పుకొని ఏడుస్తున్న రమ వద్దకు నడిచాడు క్రాంతికుమార్.

రమ కాలికి ఏర్పడ్డ గాయం మానినా గాయంతో ఏర్పరచిన గుర్తు మాత్రం అలాగే నిల్చిపోయింది. ఫలితంగా రమ సరిగా నడవలేదు. నడకలో కుంటి తనం కొట్టవచ్చినట్లు కన్పడుతుంది.

వేసవి బరువుగా వెళ్లిపోయింది. వేసవి శలవుల్లో ఏ ఒకటి రెండు సార్లో రఘూ, క్రాంతికుమార్ కలుసుకున్నారు. రఘు ముభావంగా ఉండేవాడు. ఇది వరకులాగా మాట్లాడటం లేదు. అందుకు గల కారణాన్ని వూహించలేకపోయాడు క్రాంతికుమార్. అరుణ మాత్రం రమ కోసం వచ్చి పోతూనే ఉంది. రమకు కలిగిన ప్రమాదం అది తన జ్ఞాపకచిహ్నంగా నిలిపి పోయిన అవిటితనం, అరుణకు తీరని ఆఘాతంలా పరిణమించింది. అరుణ తన దుఃఖాన్ని పైకి తెలిపితే రమ మరీ బెంబేలు పడుతుందని, లోలోపలే అణచుకుంటూ రమకు ధైర్య వచనాన్ని చెప్పేది. పైకి వెలిబుచ్చలేక లోపల ఇముడ్చుకోలేక అరుణ పడే బాధని క్రాంతికుమార్ గమనించకపోలేదు.

కాని, ఒక్క విషయాన్ని మాత్రం విస్మరించాడు క్రాంతికుమార్. అమ్మ చెప్పేవరకూ అతనికా సంగతే స్ఫురించలేదు. అమ్మ చెప్పిన తర్వాత ఆ విషయమై ఆలోచించగా ఎందుకో భయం వేసింది. అంతలోనే తనకు తాను ధైర్యం చెప్పుకున్నాడు. 'రఘు అలాంటి వాడు గాదు. రమను వివాహం చేసుకుంటానంటూ తాముగా ముందుకు వచ్చిన వ్యక్తి ఇప్పుడు రమ దురదృష్టవశాత్తు ప్రమాదానికి లోనయినంత మాత్రం చేత ఆమెను వివాహమాడటానికి విముఖుడౌతాడా? రమకు ఏం లోటు? అని. నడకలో కొంచెం అవుడు.' 'అదైనా శ్రద్ధగా గమనిస్తే గాని కనుపించదు.'అని. ఏమైనా రఘుతో ఒకసారి మాట్లాడాలనుకున్నాడు.

ఆ సాయంత్రం అనుకోకుండా పార్కులో కలిసాడు రఘు. ఆ మాటా ఈ మాటా మాట్లాడిన తర్వాత 'రఘూ! మనిద్దరికి స్టడీస్ అయిపోయాయి. ముహూర్తాలు పెట్టించమంటోంది మా అమ్మ' అన్నాడు నవ్వుతూ.

'మనిద్దరికీనా' అన్నాడు రఘు, నవ్వును తెచ్చి పెట్టుకుంటూ.

క్రాంతికుమార్‌కు గూడా నవ్వు వచ్చింది తన సంభాషణ ధోరణికి.

'అది కాదోయ్. అమ్మ రెండు పెళ్లిళ్లూ ఒకేసారి జరగాలంటుంది. కాని నాకేమో లోగడ నీతో చెప్పినట్టు ముందు మీ వివాహం అయిన తర్వాత....

'లోగడ జరిగిన విషయాలు మర్చిపోవటం మంచిదేమో కుమార్!' అన్నాడు రఘు ఎటో చూస్తూ.

రాకూడదు, రాదు అనుకున్నమాట రఘు నోటంట రానే వచ్చింది. క్రాంతికుమార్ గుండెల్లో రాయి పడింది. కొంతసేపటివరకు తేరుకోలేక పోయాడు. చివరికెలాగైతేనేం 'అదేమిటి రఘూ' అనగల్గాడు.

రఘు అదోలా నవ్వాడు. 'కుమార్! లోగడ రమను వివాహంచేసుకుంటానని నేనన్న మాట నిజమే. కాని అప్పటి పరిస్థితులు వేరు. ఇప్పటి పరిస్థితులు వేరు. ఎంతైనా మనం మానవ మాత్రులం. చూస్తూ, చూస్తూ జీవితంన్ని దుఃఖభాజనం చేసుకోగలమా? రమను చూస్తుంటే నాకూ జాలి కలుగుతుంది. కాని ఇది ఒక జీవిత సమస్య. మంచి చెడ్డలన్నీ చూచుకుని మరీ ముందుకు వేయవలసిన ఘట్టం. దయ, జాలి, స్నేహము మొదలైన భావాలకు తావు లేదు. ఎవరి సంగతులెలావున్నా నేను రమను చేసుకోలేను. మీ అందరికీ కష్టం కలిగిస్తే క్షంతవ్యుణ్ణి' అన్నాడు. క్రాంతికుమార్ ఇక అక్కడ ఉండలేకపోయాడు.

అంతే. మళ్లీ రఘును చూడటం తటస్థించ లేదు. కొద్ది రోజులలో రిజల్ట్సు వచ్చాయి. క్రాంతి యూనివర్శిటీకంతకూ ఫస్టున వచ్చాడు. కాని అతనికి కలుగవలసిన ఉత్సాహం కలుగలేదు. రమ వివాహం విషయం ఒక సమస్యగా తయారై తన కళ్ళముందు మాట మాటికీ ప్రత్యక్షమౌతుంది. రఘు అన్న మాటల్లో నిజం లేకపోలేదు. చూస్తూ చూస్తూ కుంటి దాన్ని ఎవరు చేసుకుంటారు.? మరి రమకు పెళ్ళెలా అవుతుంది. ? అనిపించేది. నిలువునా నీరు కారిపోయేవాడు. ఆ ఆలోచనలు అతనిని కొన్నాళ్లపాటు ఎటన్నా పారిపోదామన్నంతగా బాధించాయి.

విశాఖపట్నం వెళ్లి ప్రొఫెసర్లకు ఓ మారు కన్పించి వస్తానంటూ బయలుదేరిన క్రాంతికుమార్ అప్పుడే పోస్టుమాన్ ఇచ్చి వెళ్లిన కవర్లు రెంటిని అందించింది రమ. ఆత్రుతగా ఒక కవరు చింపాడు క్రాంతికుమార్. అందులోని ఉత్తరాన్ని గబగబా చదివి 'రమా'!' అంటూ చెల్లెల్ని కౌగలించుకుని ఆమె తలను ఆప్యాయంగా ముద్దుపెట్టుకున్నాడు. విషయమేమిటో అర్థం కాని రమ, ఉక్కిరిబిక్కిరి అయిపోయింది. 'ఏమిట్రా క్రాంతి?' అని అడిగింది అమ్మ మెరిసే కళ్లతో.

'పై చదువులకు ఫారిన్ పంపటానికి యూనివర్శిటీ వాళ్ళు నన్ను రికమెండు చేశారుటమ్మా. ప్రొఫెసర్ వ్రాశారు.' అన్నాడు క్రాంతికుమార్. రెండవ కవర్ని చింపుతూ. అది యూనివర్శిటీలో ఒక రీడరు వ్రాసింది. ఫస్టైనందుకు, ఫారిన్ వెళ్ల బోతున్నందుకుతన అభినందనల్ని తెల్పుతూ వ్రాశాడు.

కాని క్రాంతికుమార్కు ఉన్నట్టుండి ఒకటే దిగులు పట్టుకుంది. ఫారిన్ వెళ్లటానికి ఎలా లేదన్నా పదువేల రూపాయలు కావాలి. తను ఎక్కడ నుండి తేగలడు? ఉన్న ఎకరం పొలాన్ని అమ్మితే రమ వివాహం ఎలా జరుగుతుంది? రమకు నడకలో అవిటితనం పోనంత కాలం తనకు మనశ్శాంతి లేదు. తన వైద్య విజ్ఞానాన్నంతా ఉపయోగించి ఆమె నడకలోని లోపాన్ని తొలగించలేడా?. ఆమె భావి జీవితానికి ప్రతిబంధకంగా కనిపించే ఆ లోపాన్ని ఏ విధంగానైనా పోగొట్టాలి అనుకున్నాడు.

రమ అంది. 'అన్నయ్యా, నా కాలికీ, నా వివాహానికీ నీచదువుకు ముడిపెట్టకు. పొలం అమ్మి నీ చదువును పూర్తిచేసుకుని రా. అప్పుడు నా కాలును బాగుచేయటానికి అవకాశం ఉంటుంది. నా వివాహం కూడా అప్పుడే.

రమ చెప్పిందాంట్లో ఎంతో నిజం ఉందనిపించింది. ఆ ప్రకారం చేయటానికే నిశ్చయించుకున్నాడు.

ఉన్నట్టుండి సీతాపతిగారు వచ్చారు క్రాంతి కుమార్ వద్దకు. 'ఏమోయ్! ఫారిన్ వెళ్తున్నావటగా చాలా సంతోషం. ఫారిన్ వెళ్లే అవకాశం దొరకటమే చాలా కష్టం. అలాంటిది యూనివర్శిటీ వారే నిన్ను కావాలని పంపుతున్నారంటే అంతకంటే కావలసి దేముంటుంది?' అన్నారు.

'మా బోటివారికి అవకాశాలుండి మాత్రం ఏం ప్రయోజనం లెండి. అన్నింటికంటే ముఖ్యం ఆర్థిక స్తోమత వుండాలిగా' అన్నాడు క్రాంతికుమార్.

సీతాపతిగారు వింతగా చూసి అన్నారు: 'అంటే? కోరి వచ్చిన అవకాశాన్ని వదులుకోటం లేదుగదా!

'అలానే చేద్దామనుకుంటున్నాను.......'

'కుమార్! నీకు చెప్పగలిగినంతటి వాణ్ని కాదు గాని ఒక్క మాట. ఇప్పుడు డబ్బులేదని నీవు ఫారిన్ వెళ్ళటం మానేస్తానంటున్నావు అవునా? కాని ఈ అవకాశం నీవు ప్రక్కనపెట్టి డబ్బు గడించిం తర్వాత కావాలంటే వస్తుందా? నీ విలాంటి దేదో తలపెడ్తావనే అనుమానంతో నేనిటు వచ్చాను.'

సీతాపతిగారు రాకటంతో ఏదో ఆంతర్యం ఉంటుందని వూహించిన క్రాంతికుమార్ అనుమానం నిజమే అయింది. ఆశ్చర్యంగా ప్రశ్నార్థకంగా సీతాపతిగారి వైపు చూశాడు.

'నీ కభ్యంతరం లేకపోతే నీకు కావలసిన డబ్బు నేను అడ్వాన్సు చేస్తాను.'

సీతాపతిగారి మనసులోని ఆలోచన ఇదన్న మాట: ఈ ఆలోచనకు మూలం అరుణ వివాహమూ? నా అల్లుడు ఫారిన్ రిటర్న్డు డాక్టరు అని సగర్వంగా చెప్పుకోవాలని గాబోలు: క్రాంతికుమార్కు అహం అడ్డు వచ్చింది.

'క్షమించండి సీతాపతిగారూ! నేనింతవరకూ ఒకరి సహాయాన్ని అర్థించలేదు. ఇప్పుడు అర్థించటం లేదు. అయాచితంగానే సహాయం చేస్తామంటున్న మీ ఉదారబుద్ధికి కృతజ్ఞుణ్ణి. కాని మీ సహాయాన్ని కాదంటున్నందుకు మన్నించండి' అన్నాడు.

సీతాపతిగారు కొన్ని క్షణాలు మౌనంగా వుండి 'దాందేముందిలే కుమార్, కాని కష్టాల్లో కూడ దిగజారని నీ మనస్థైర్యానికీ నీ ఉన్నత భావాలకు నా అభినందనలు' అన్నారు.

'మీరు మరో విధంగా భావించకండి'

'నేనలాంటి వాణ్ని కాదు కుమార్! పోనీ ఒక

38 వ పేజీ చూడండి

"ఆఫీసులో సగంపని కళ్లుమూసుకొని చేస్తున్నావట!
అందుకని ఈ నెల సగం జీతమే ఇచ్చారు!"

విషయం చేస్తావా, లేక మీ వివాహం విషయమా? మళ్ళీ నీవు రావటం మూడు సంవత్సరాలకు గదా! మరి వివాహం ఇప్పుడే జరిపితే మంచిదని మా ఉద్దేశ్యం. మీ అమ్మగారేమంటుంది ?'

రఘూ కూడా యింతే. చెప్పదల్చుకున్న విషయాన్ని నిర్మొహమాటంగా చెప్పేశాడు. సీతాపతి గారుకూడ అడగవలసింది నిర్మొహమాటంగా అడిగేశారు. ఎదుటివారి ఇష్టాయిష్టాలు, కష్టసుఖాలు పరిస్థితులు ఇవేమీ గమనించలేని ఒక జాతి ఉంది. ఆ జాతికి చెందినవారు సీతాపతిగారు, రఘు — అనుకున్నాడు క్రాంతికుమార్.

'వివాహం విషయం ఇప్పుడేం తలపెట్టటం లేదు సీతాపతిగారూ! నా చదువు పూర్తయితే కాని మా కుటుంబం కుదుటపడదు. మా కుటుంబం కుదుట పడితేనే మా రమ వివాహం చేయగలిగేది. ఆ తర్వాతనే నావివాహం. అంత వరకూ నేనేమీ మాట్లాడలేను, క్రాంతికుమార్ మాటలకు ఏమనుకున్నారో ఏమో సీతాపతిగారు 'సరే,వస్తా' నంటూ వెళ్ళారు.

క్రాంతికుమార్ స్విడ్జర్లాండు వెళ్ళటానికి ఆయత్త మౌతున్న రోజు అరుణ వచ్చి కలిసింది. గదిలో ఒంటరిగా ప్రయాణ సన్నాహాలు చేసుకుంటుంటే లోనికి వచ్చి 'ప్రయాణ సన్నాహంలో ఉన్నట్టున్నారే, నన్నుకూడా హెల్పు చెయ్యమంటారా?'అంది నవ్వుతూ.

ఓ 'తప్పకుండాను' అని 'రా అరుణా! నీకోసమే వద్దామనుకుం టున్నాను. కూర్చో' అన్నాడు క్రాంతికుమార్. అరుణ కూర్చుంది. కొంచెంసేపు ఇరువురి మధ్య మౌనం నిల్చింది. ఆ మౌనం ఎందుకనో చాలా భయంకరంగా అనిపించింది క్రాంతికుమార్‌కు. ఆ మౌనాన్ని భంగపరుస్తూ దుఃఖం, భయం మిళితమైన స్వరంతోనూ, పెదవులపైని తెచ్చికోలు నవ్వుతోనూ అంది అరుణ. 'నన్ను మర్చి పోతారు గాబోలు' అని.

ఆ మాటల్ని అరుణ హాస్యాని కన్నదో నిజంగానే అన్నదో లేక నిజంగానే తనకా శంక కలిగి అన్నదో క్రాంతికుమార్ ఇదమిద్ధంగా ఊహించలేకపోయాడు.

'అదేమిటి అరుణా అలా అంటావు.? మానవునికి

సిరిసిరిమువ్వలు

29 వ పేజీ తరువాయి

అసాధ్యమంటూ ఏదీలేదని నేననుకుంటూ ఉండే వాణ్ని. కాని ఇప్పుడు తెలుస్తోంది, తన కిష్టులైన వారిని, హృదయానికి సన్నిహితురాలైన వారిని మానవుడు— ముఖ్యంగా నాబోటి వ్యక్తి— మరచి పోదామన్నా మర్చిపోలేడని.'

క్రాంతికుమార్ మాటలు అరుణకు తృప్తి కలిగించాయి. అందుకని మరిక మాట్లాడలేక పోయింది. అయినా, మనసులో అప్పుడే జనించి పటుడింతై, ఇంతింతై అన్నట్లు పెరిగిన కొన్ని మూగ భావాలు ఆమె కళ్లను నీటితో కప్పి వేసినై. దుఃఖం పెల్లుబికింది.

ఆమె కన్నీటికి కారణమేమిటో క్రాంతికుమార్‌కు అర్ధం కాలేదు. 'ఏమిటి అరుణా! ఎందుకలా కన్నీరు పెడ్తావు? ఏం జరిగింది? నాతో చెప్పు' అంటూ ఆమె బుజాలను తన రెండు చేతులతోనూ పట్టుకుని తనవేపు త్రిప్పుకుని కర్చీఫుతో ఆమె కన్నీటిని తుడిచాడు.

'ఇంతవరకూ ఏమీ జరుగలేదు' అంది అరుణ?

'ఇక మాత్రం ఏం జరుగుతుందని?'

'మా నాన్నగారు ఇక్కడికి వచ్చారుటగా'

అవునన్నాడు. అరుణ మళ్లీ కొంతసేపటివరకూ మాట్లాడలేదు. చివరకు 'మీకిది న్యాయమేనా చెప్పండి. మా అన్నయ్య రమను చేసుకోనన్నాడని మీరు మన వివాహానికి ఒప్పుకోలేదుటగా' దీనంగా అని, బావురుమంది.

క్రాంతికుమార్ చలించిపోయాడు. దుఃఖం ఆశ్చర్యం రెండూ ముంచుకొచ్చినై. తానా విధంగా అన్నాడా? లేకపోతే సీతాపతిగారు ఆ విధంగా అర్ధం చేసుకున్నారా?

'అరుణా! నీమాటలు చాలాబాధకల్గిస్తున్నైనాకు. నేనావిధంగా అనలేదు. అమాటకొస్తే రఘు నా చెల్లెల్ని చేసుకోనన్నాడని నేను నిన్ను తృణీకరించాలనే భావమే నాకు స్ఫురించ లేదు. మీ నాన్నగారితోనే చెప్పినదల్లా ఒక్కటే. నా చదువు పూర్తయ్యి

నా వృత్తిని నేను చేపట్టనేగాని రమ వివాహం చేయటం పడదు. ముందు రమ వివాహం జరిపించిన తర్వాతనే నా వివాహ విషయం నేను ఆలోచించేది అన్నాను. ఇందులో నా తప్పేమైనా ఉందా?'

అరుణ జవాబు చెప్పింది. 'నాన్నగారికి ఆ అర్ధం స్ఫురించదేమో మరి. ఆయన అన్నయ్యతో ఆ విధంగా చెప్పాడు. అన్నయ్య అనరాని మాటలుఅన్నాడు.'

'ఏమని?'

'ఫారిన్ వెళ్తున్నానని మీకు గర్వం వచ్చిందని, నాకు వేరే సంబంధం చూసి పెళ్లి చేస్తానని. ఇంకా ఏమేమో అన్నాను.'

క్రాంతికుమార్ నిట్టూర్చాడు. 'ఎవరో ఏదో అనుకున్నారని, అన్నారని అనుకుంటారని నేను నా మనసును మార్చుకునే మూర్ఖుడ్ని గాదు అరుణా'.

అప్పుడే 'అరుణా అంటూ' అంటూ రమ లోనికి రాబోయి పడబోయింది. అరుణ గబగబా రమను పట్టుకుంది.

* * *

మరో సంవత్సరానికి చదువు ఐపోతుందనగా స్విడ్జర్లాండులోని క్రాంతికుమార్‌ను వెతుక్కుంటూ ఒక కవరు వచ్చింది. తన వివాహానికి ఆహ్వానిస్తూ పంపుతూ అరుణ వ్రాసిన కవరది. శుభలేఖను చూసి విస్తుపోయాడు క్రాంతికుమార్. ఇలా జరుగుతుందేమోనని అనుమానం, భయం తనకు కల్గినా, ఇన్నాళ్ళుగా తనా అనుమానాన్ని భయాన్ని మనసులో నుండి తుడిచివేసుకుని సమాధానపడుతున్నాడు. కాని జరగకూడదనుకున్నది జరుగనే జరిగింది. ఎందుకని? అరుణ ఈ వివాహానికి ఎందు కంగీకరించింది? తనమీద నమ్మకం లేకపోవటంచేతనా? లేక ఆమె అభీష్టానికి భిన్నంగా రఘు, సీతాపతిగారు బలవంతంగా ఈ పెళ్లి జరుపుతున్నారా ? వాళ్ల అన్యాయానికి బలియై జీవితాంతం తీరని ఆవేదనతో,అసంతృప్తితో అరుణ బాధపడవలసిందేనా? ఇందుకు మూల కారకుడు తనేగదూ! తను ఈ చదువులకు దూర దేశాలకు రావటం వల్లనేగదూ? తను వివాహాన్ని ఆపలేడా?

ఈ ఆలోచనలు అతనిలో ఆవేశపూరితమైన ఆవేదనను కల్గించినై. ఏ విధంగానైనా పెళ్లి వివాహాన్ని ఆపాలనిపించింది. కాని శుభలేఖలోని తేదీ అతన్ని వెక్కిరించినట్లు వంకరలు తిరిగింది. ఈ పాటికి పెళ్లి జరిగిపోయి ఉంటుంది. పెళ్లి జరిగిన మూడు రోజులకు పెళ్లి పిలుపు! నిర్వేదమైన నిర్లిప్తమైన చిరునవ్వు ఒకటి అతని పెదలవరకూ వచ్చి వచ్చి ఆగిపోయింది. కవరులోని ఉత్తరాన్ని బయటకు తీశాడు.

'డాక్టరు క్రాంతికుమార్‌గారికి — నేనీవిధంగా ఉత్తరం వ్రాయవలసి వస్తుందని మీరు ఇక్కడ నుండి బయలుదేరిన నాడే అనుకున్నాను. కాని.... మనకయిష్టమైన సంఘటనలు జరుగుతాయని మనసుకు తోచినా ఆ భావాన్ని బయటికి వెలువరించను సామాన్యంగా. నా విషయంలో గూడ అంతే జరిగింది. అదీగాక అలాంటి అయిష్టమైన సంఘటనలు జరుగవని, తాత్కాలికంగానైనా, నమ్ముతూ తద్వారా మనసును సమాధానపరచుకుంటూ 'ఆశ'తో జీవించటమే మానవుల లక్ష్యం— అనే వేదాంతం బాగా తలకెక్కింది నాకు. ఈ వేదాంతం, ఇవన్నీ

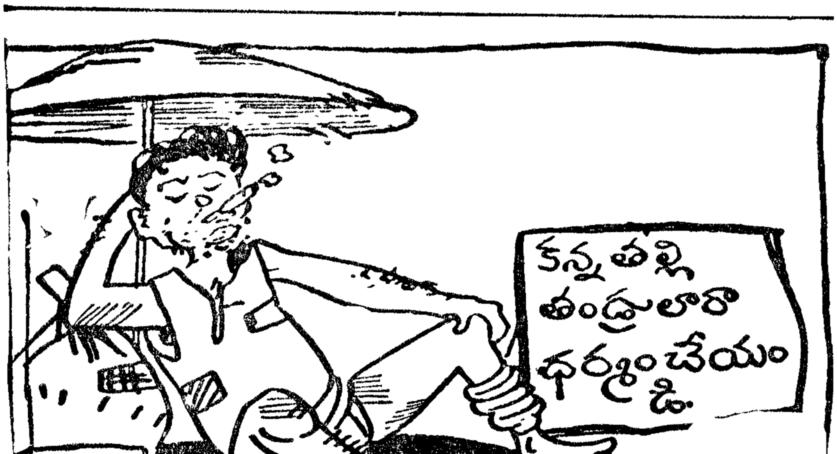

నేనెందుకు వ్రాస్తున్నానో ఈ పాటికి ఈ కవరులో ఉన్న శుభలేఖ మీకు చెప్పే ఉంటుంది. మీరు నాతో చెప్పిన విషయాలన్నీ నేను మా అమ్మద్వారా నాన్నగార్కి చెప్పించాను. ఆయన విన్నారు. విని వూరుకున్నారు. కాని మా అన్నయ్య వూరుకోలేదు. భగ్గుమన్నాడు. 'నాన్నా! కుమార్ ఇక్కడ చెప్పి వెళ్ళిన మాటలు నిజమే. కాని ఇప్పుడు తను ఉంటున్నది దేశంకాని దేశంలో. విదేశ చదువులకంటూ పోయి దొరసానిని వెంటబెట్టుకుని స్వదేశానికి తిరిగి వచ్చిన ప్రబుద్ధులెంత మంది లేరు? కుమార్ అలా చేస్తాడని నేనటం లేదు, కాని కీడెంచి మేలెంచమన్నారు. అదీగాక కుమార్ తిరిగి వచ్చేంతర్వాత అతడ్ని అల్లుడ్ని చేసుకోవాలనే ఆశతో ఎంతో మంది ఆడపిల్లల తండ్రులు గాలాలు తయారు చేసుకుంటున్నారు. ఈ అవకాశాన్ని ఆసరాగా తీసుకుని కట్నం ఎంతైనా 'పలుకవచ్చు'. అప్పుడు కుమార్‌కు అరుణమీద జాలిజనిస్తుందే కాని వెనుకటి అభిమానం, మాట గుర్తుండదు. ఎంతైనా మనం మానవ మాత్రులం. అందుకని.....ఈ సంబంధం మాత్రం తక్కువదా? మధు ఇంజనీర్‌గా పనిచేస్తున్నాడు. పెద్ద బంగళా, కారు, ఇంటినిండా నౌకర్లు.. మధు అజమాయిషీలో మూడు మల్టీ పర్‌పస్ ప్రాజెక్టులు నిర్మిస్తున్నారు! కలిసి వచ్చిన ఈ సంబంధాన్ని కాలదన్నుకోటం తెలివైన పనిగాదు......' అంటూ బోధ చేశాడు. ఫలితంగా శుభలేఖలు అచ్చయినాయి. మా అన్నయ్యాసైకి అవిధంగా అన్నా, మీ విషయం బాగా తెలిసినవాడు. మీరు నన్ను అన్యాయం చేయరని ఆయనకు తెలియకపోలేదు కాదు. రమను మొదట్లో పెళ్ళి చేసుకుంటానని మాట యిచ్చి కూడ తర్వాత మాట నిలబెట్టుకోలేక పోయాడు. కాని మీరలా కాకుండా ఒకేమాటమీద నిలబడ్డారు. మరొకరైతే నా చెల్లెల్ని నీవు చేసుకోకపోతే నీ చెల్లెల్ని నే నెందుకు చేసుకుంటాను' అని అంటారు సహజంగా. మీరలా అనలేదనే మా అన్నయ్యకు బాధ. మరి తను ఓడిపోయినట్లుగదా (తనూ మానవ మాత్రుడే గదా) ఇదొక కాంప్లెక్సు. ఇలాంటి కాంప్లెక్సుకు మీ డాక్టర్ల మందు కనిపెట్టలేరు. అందుకనే డాక్టరులైన మీరు నాకిష్టం లేదు. నేను ఇంజనీరునే పెళ్ళి చేసుకుంటాను. మల్టీ పర్‌పస్ ప్రాజెక్టులను నిర్మించే నాకాబోయే భర్త అనన్య సామాన్యుడు. పెద్ద ఇంజనీరు. మాకు పెద్ద బంగళా, పెద్ద చిన్నకారు, పెద్దహోదా, పెద్ద... మీకు అసూయగా ఉందా? నాకు పిచ్చెక్కిందనుకుంటున్నారా? గొప్పలు చెప్పుకుని డప్పు కొడ్తున్నానంటారా? నిజమే గొప్పలే చెప్తున్నాను. నాకు పిచ్చెక్కలేదు. కాని అలా గొప్పలు చెప్పుకుంటుంటే నా కదొక విధమైన సంతృప్తి. సంతృప్తి లేని జీవితానికి సుఖముండదుగా. అందుకని ఏదో విధంగా సంతృప్తి ఎరువు తెచ్చుకోవాలి మరి...... ఉంటా........అరుణ"

క్రాంతికుమార్‌కు పిచ్చెక్కినట్లయింది. కోపం, ద్వేషం, వినుగు ముంచుకొచ్చాయి. కాని అశక్తుని వలె కూలబడిపోయాడు.

*　　*　　*

జననీ జన్మభూమిశ్చ అనుకుంటూ ఇంటికి తిరిగి వచ్చిన క్రాంతికుమార్‌కు మిత్రులంతా బ్రహ్మరథం పట్టారు. అమ్మ ఆనందాశ్రువుల్ని వర్షించింది. చెల్లెలు ఉక్కిరిబిక్కిరి అయి అవిటి [illegible] పెట్టుకున్నాడు క్రాంతికుమార్.

రమకు నాగార్జునసాగర్‌లో సి.ఇ.ఉద్యోగం వచ్చి వెళ్ళిపోయాడు. అరుణ భర్తతోపాటు అనంతపూర్‌లో ఉంటోంది. అరుణ లేని ఆ వూరు వాస యోగ్యంగా అనిపించలేదతనికి. వెంటనే మకాం మార్చేసి గుంటూరులో ప్రాక్టీసు పెట్టాడు. గవర్నమెంటు హాస్పిటల్‌కు ఆనరరీ సర్జన్. అతని వంటి [illegible] ఎంతో అనుభవంతో కాని నేర్చుకోలేని ఎన్నో విషయాల్ని అనతికాలంలోనే తెలుసుకొని పది మందిలో పేరాస్ అనిపించుకున్నాడు. రమకు వివాహం చేయగలిగాడు. వాల్తేరులో రీడరుగా ఉంటున్న తన మిత్రుడు ప్రభాకర్ రమను వివాహం చేసుకున్నాడు. రమ జీవితం సాఫీగా గడచిపోతోంది. తన జీవితం కూడ సాఫీగానే సాగిపోతోంది. అయితే ఒక్కటే లోటు

కాల్గేట్‌తో నోటినించి దుర్వాసన రాకుండా చేసుకోండి

రోజంతా దంతక్షయం కాకుండాకూడా కాపాడుకోండి!

ఎందుకంటె: ఒక్కసారి తోముకొంటేనే కాల్గేట్ డెంటల్ క్రీమ్ నోటిలో దుర్వాసన మరియు దంతక్షయమునకు కారణమైన సూక్ష్మ క్రిములను 85% వరకు తొలగించును. కాల్గేట్ 10 మందిలో 7 గురికి నోటి దుర్గంధమును వెంటనే అపుతుందని మరియు భోజనము అవగానే కాల్గేట్ పద్ధతిలో పళ్లు తోముకొనుట ద్వారా ఎక్కువ మందికి ఎక్కువ దంతక్షయము అరికట్టిందని దంత శాస్త్ర చరిత్రలో పూర్వము ఎన్నడూ తెలియ చేయనంతటి శాస్త్ర పరిశోధనల ఫలితముగా నిరూపించబడినది. టూరికే నోటిలో నీళ్లు పోసుకొని పుక్కిలించుట చాలదు. భోజనము అయిన వెంటనే క్రమంతప్పకుండా కాల్గేట్‌తో పళ్లు తోముకోండి. దాని పచేతనమైన నురుగు పళ్ల మధ్య కనపడకుండా ఉండే సందులలోనికి వెళ్లి నోటి దుర్వాసనకు మరియు దంతక్షయమునకు కారణమైన కుళ్లి పోతున్న ఆహారపు తునకలను తీసివేస్తుంది. పిల్లలు కాల్గేట్‌తో పళ్లు తోముకొనుటకు యిష్టపడతారు ఎందుకంటె దాని చేప్పు ఉండే దాని పిప్పర్‌మెంట్ వంటి రుచి అంటే వారికి ప్రీతి.

మీరు పొడరు కావాలంటె. ఈ లాభములన్నియు మీరు కాల్గేట్ టూత్ పౌడరు ద్వారా పొందగలరు...అది కల్పనాతీతం కనుక.

కాల్గేట్‌తో క్రమం తప్పకుండా పళ్లు తోముకొంటె
- నోటి దుర్వాసనను పోగొట్టును
- దంతక్షయమును నిరోధించును
- పళ్లను మెరుస్తూ ఉండేలా ఉంచును

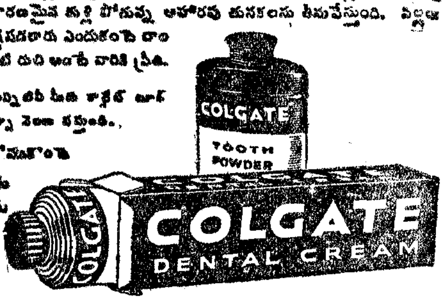

నోరు ఎక్కువ శుభ్రముగా, తాజాగా ఉండుటకు మరియు పళ్లు ఎక్కువ తెల్లగా ఉండుటకు ప్రపంచములో ఏ యితర పళ్లు తోముకొనే క్రీమ్ కన్నా కాల్గేట్‌నే ఎక్కువ మంది వాడుతున్నారు

అప్పుడప్పుడు రఘు మనసులో మెదిలి ఆవేదన్ని కల్గిస్తోంది.

*　　*　　*

తెల్లవారుతూనే అరుణ వచ్చింది. ఆమెతోపాటు ఆమె ఎడపిల్ల, చంటిపిల్లవాడు, రఘు, సీతాపతిగారు వచ్చారు. ముందుగానే ఖాళీ చేయించిన ముందు గదులు రెండూ వారికి ఏర్పాటు చేశాడు క్రాంతి కుమార్.

రఘు బాగా చిక్కి శల్యమై పోయాడు. బాగా పెరిగిన గడ్డం. లోతుకు పీక్కుపోయిన కళ్ళు, అస్థిపంజరంలా తయారైన శరీరం— క్రాంతి కుమార్‌కు జాలివేసింది.

క్రాంతికుమార్‌ను చూడటంతోనే రఘు కళ్లల్లో నీరు నిల్చింది. కన్నీటిని కనపడనీకుండా చేసే ప్రయత్నంలో రఘు తలవంచుకున్నాడు. ప్రక్కనే కుర్చీలో కూర్చున్న సీతాపతిగారు కళ్ళొత్తు కున్నారు.

'హల్లో రఘూ! కోలుకుంటున్నావా?' క్రాంతి కుమార్ పలుకరించాడు. రఘు తల పైకెత్తి చూశాడు. కళా కాంతులు లేక ఎండిన మోడులా కనిపించాడతను క్రాంతికుమార్‌కు. 'ఎలా వుంది మీకు' మళ్లీ అడిగాడు.

రఘు జవాబు చెప్పలేదు. సీతాపతిగారు చెప్పటం మొదలుపెట్టారు. 'ఏమిటోనోయ్ కుమార్! వాడి జీవితం పూర్తిగా దుఃఖభాజనం కావాలని రాసిపెట్టి ఉంది గాబోలు. లేకపోతే ఏమిటి చెప్పు. ఈ వయసులో రావలసిన జబ్బేనా ఇది? యమ బాధపడు తున్నాడు. రాత్రిళ్ళ నిద్ర ఉండదు. పెద్ద వయసులో కొడుకును, మనుమల్ని చూస్తూ కృష్ణా రామా అనుకుంటూ కాలం గడపవలసిన వయసులో కొడుకు దుర్గతిని చూస్తూ క్రుళ్లి క్రుళ్లి పోవలసిన స్థితి రావటం నిజంగా నా దురదృష్టమే'.

"అలా అనకండి. బేంబేలు పడకూడదు. మనం వచ్చే కష్టాల్ని చిరునవ్వుతో ఎదుర్కొంటేనే జీవితం సుఖమయ మవుతుంది. రఘుకు ఏం పర్వా లేదు. అతని వ్యాధిని నయం చేసే పూచీ నాది. ఈ పూట హాస్పిటల్లో చేర్పిద్దాం' అన్నాడు క్రాంతి కుమార్. లోపల్నుండి అప్పుడే వచ్చారు అరుణ, అమ్మ. "అమ్మా నాకు స్నానానికి నీళ్ళు తోడు" అని చెప్పి తన గదిలోకి వెళ్లిపోయాడు క్రాంతికుమార్.

రఘును చూస్తుంటే క్రాంతికుమార్ కెందుకో భయం వేసింది. రఘు ముఖంలో విషాద చ్ఛాయలు కన్పించటం సహజమే. కాని వాటితోపాటు అతని పెదవులపైన, కనురెప్పల క్రింద నీలినీడలు నాట్య మాడుతున్నై. నీలినీడలంటే తనకు భయం. తన అనుభవంలో బ్లూయిష్‌నెస్ కనిపించిన కేసుల్లో సక్సెస్ అయినవి చాలా కొద్ది. 'ఛీ. ఛీ. ఏమిటి ఈ ఆలోచనలు. రోగిని ఇంతవరకు పరీక్ష చేయలేదు, లోని అర్గన్సును ఎక్సరే తీయాలి. ఏదీ లేకుండానే ఏమిటి ఈ పాడు ఆలోచనలు, కంక్లూషన్సూను?' అనుకుని బుజాన టవలు వేసుకుని స్నానానికి బయలుదేరాడు.

స్నానాల గదిలో బాల్చీతో నీళ్ళు, సబ్బు పెట్టివస్తోంది అరుణ. క్రాంతికుమార్ ఆశ్చర్యంగా చూశాడు. అరుణ పుట్టింటిలో గారాబంగా పెరి గింది. మెట్టినింటిలో పీసమెత్తు పనిచేయటానికి

నీలి నీడలు

కూడాపోకర్లు. "నీ కెందుకు అరుణా ఈ శ్రమంతా" అన్నాడు.

"ఇందులో శ్రమేమీ లేదులెండి. మీ అమ్మ గారికి సాయం చేస్తున్నాను. అంతే" అని వంట గదిలోకి వెళ్లి పోయింది.

క్రాంతికుమార్‌కు స్నానం చేస్తున్నంత సేపూ ఏవేవో ఆలోచనలు ముసురుకున్నై. వెనకటి రోజుల్లో అరుణ, తను సన్నిహితులుగా ఉన్నప్పుడు ఎలా ఉండేదో, ఎలా మాట్లాడేదో ఇప్పుడూ అలాగే ఉంది, మాట్లాడుతోంది. కాని తను? అరుణ మరొకర్ని వివాహం చేసుకున్నప్పటి నుంచి అరుణను గురించి తను వూహించుకున్న స్వప్నాల్ని మరచి

చిన్నారి రాము, ప్రతిరోజూ వాళ్ల నాన్నగారు ఆఫీసునుంచి వచ్చే సరికి 'ఈజీఛైర్' తెచ్చి వేసేవాడట. రాము "ఇంత మంచి వాడా" అని వాళ్ల నాన్న కొత్తల్లో మురిసిపోయాడు. కొన్ని రోజులు పోయాక, "ఎందుకిలా కుర్చీ తెస్తున్నాడు, వీడు" అన్న అనుమానం ఆయన కొచ్చింది. ఎలాగైనా, యీ రహస్యం కనిపెట్టాలని, ఆయన ఒక కంట పసిగట్టి వున్నాడు.

ఒకరోజున కాసేపు కుర్చీలో కూర్చొని లేచివెళ్లి, వాకిలి పక్కన నిలబడి చూచాడు మళ్లీ నాన్న. కుర్చీలో పడిపోయిన చిల్లర డబ్బులను రాము సర్దు కొంటూ ఉండటం ఆయన కంట బడింది.

రవిబాబు (విజయవాడ)

పోగొచ్చాడు. ఇక జీవితంలో అరుణను చూడటం, అ అరుణతో మాట్లాడటం పడదనుకున్నాడు.కాని అరుణ తన ఇంటికి వచ్చింది. తనకు అర్థాంగిగా తన ఇంటికి రావలసిన అరుణ అతిథిగా, తన వృత్తిరీత్యా తనతో అవసరం ఉండి వచ్చింది.— అవును అరుణ ప్రోద్బలం తోనే సీతాపతిగారు రఘును ఇక్కడికి తీసుకు వచ్చింది— అరుణతో తన వివాహం జరుగలేదే అని తానెంతగా దిగులు చెందాడో అరుణ అంత నిర్లి ప్తంగా ఉందిప్పుడు. అసలు అలాంటిదేమీ జరుగ నట్టే మెదులుతోంది. కాని తను మాత్రం బెరుగ్గా ఉంటూ తన ప్రతి కదలికలోనూ, పలుకులోనూ తన దిగులుని ద్యోతకం చేస్తున్నాడు. బహుశ స్త్రీకి పురుషునికి గల బేధాల్లో ఇదొకటేమో అనుకున్నాడు.

క్రాంతికుమార్ స్నానం చేసి వచ్చేసరికి అరుణ టిఫిన్, కాఫీ సిద్ధం చేసింది. సీతాపతిగారు, క్రాంతి క్రాంతికుమార్ కలసి టిఫిన్, కాఫీ పూర్తిచేశారు. తర్వాత క్రాంతికుమార్ 'అంబులెన్సును పంపుతాను రఘును తీసుకురండని' చెప్పిహాస్పిటలుకు వెళ్ళాడు.

హాస్పిటల్లో రఘును పరీక్ష చేయటానికి కావ సిన ఏర్పాట్లన్నీ చేయించాడు క్రాంతికుమార్. అంబు లెన్సులో అరుణ, సీతాపతిగారు దిగి రఘును దింపి లోనికి తీసుక వచ్చారు మెల్లగా. ఎగ్జామినేషన్ రూంలో ఎత్తైన బల్ల మీద రఘును పడుకో బెట్టారు. అప్పటివరకు అక్కడే వున్న నర్సు శారద రఘు 'ఏదో పని పురమాయించగా లోపలికి వెళ్ళింది. రఘు క్రాంతి కుమార్ ఇద్దరే ఉన్నారు. ఆ గదిలో. 'కుమార్'! నా కోసరం అనవసరంగా శ్రమ తీసుకుంటున్నావేమో' అన్నాడు రఘు.

పరీక్షార్థం రక్తపు బొట్టును తీసుకోబోతున్న క్రాంతికుమార్ అలాగే ఆగిపోయాడు. 'మిస్టర్ మీ అనవసరంగా భయపడుతున్నారు. యు విల్ బి ఆల్ రైట్ సూన్' అన్నాడు నవ్వుతూ.

ఆ నవ్వు, ఆ మాటలు డాక్టర్లకు క్రొత్తగాదనే విషయం రఘుకు తెలియక పోలేదు. అతని పెదాలపై వెలుగు లేని చిరునవ్వు అలా వచ్చి మాయమైంది.

ఇంతలో మరొక నర్సు అక్కడికి వచ్చింది. ఆమె చేతుల్లో ఏవో పరికరాలున్నవి. క్రాంతికుమార్ ఆమె వేపు ఒక క్షణం చూసి 'నీ వచ్చావేం శారద ఏమైంది.?' అని అడిగాడు.

ఇంతలో మరొక నర్సు అక్కడికి వచ్చింది. 'అవసరమైన పనివుండి ఇంటికి వెళ్తున్నాని వెళ్లిపోయింది. మీతో చెప్పమంది.'

ఆ జవాబును విన్న డాక్టరు క్రాంతికుమార్‌కు కోపం వచ్చింది. ఈ శారద ఎప్పుడూ ఇంతే. తర చుగా మనసు బాగులేదనో ఇంటివద్ద పనివుందనో వెళ్తూ ఉంటుంది. ఆమె ఉంటే తనకు ఎంతో తేలిక. ఇతర నర్సుల మోస్తరుగా కాకుండా తెలివిగా ఎన్నో పన్లని సర్దుకు పోతూ, తనకు రిలీఫ్ ఇస్తుంది.

రఘుకు కేన్సర్ బాగా ముదిరిందని తెలుసు కున్నాడు. పైగా పాయిజనస్. కేన్సర్‌కు సంబంధిం చిన విష పదార్థాలు రక్తంలో కలుస్తున్నవి. కేసు పూర్తి వ్యరూపాన్ని నమ్మకంగా తెలుసుకున్న తర్వాతనే 'ప్రాగ్నసిస్ ఈజ్ వెరీ గ్రేవ్', అనుకున్నాడు. కాని పైకి ఏ భావాన్నీ వెలిబుచ్చలేదు. ఒక వార్డులో ఒక బెడ్ కేటాయించాడు రఘుకి.....

ఆ రాత్రి క్రాంతికుమార్‌కు నిద్రపట్టలేదు. రఘు విషయం పదేపదే గుర్తుకు వస్తోంది. 'పాపం చాల దీనావస్థ అతనిది. ఒకవేళ రమను వివాహం చేసుకుని ఉంటే?' క్రాంతికుమార్ ఇక ఆలోచించ లేకపోయాడు. 'చూస్తూ చూస్తూ జీవితాన్ని దుఃఖ భాజనం చేసుకోగలమా' అన్నాడు రఘు. అంటే నీ చెల్లెలు కుంటిది నేనెలా పెళ్లి చేసుకునేది' అనేగా. కాని కుంటికి బదులు కురూపి ఎదురైంది. అతని జీవితంలో. సాయంత్రం అరుణ చెప్పింది.....పెద్ద కట్నం తీసుకొని అందమైన అమ్మాయినే రఘు పెళ్లి చేసుకున్నాట్ట. కాని సంవత్సరం తిరక్కుండానే ఆ అమ్మాయికి, మశూచికం వచ్చి శరీరమంతా ముఖమంతా గుంటలు పడి వికారంగా తయారైంది. రఘు అసహ్యహించుకున్నాడు. 'నీతో కాపురం చేయ లేను. నీవు రాగానే మా అమ్మ చచ్చిపోయింది. ఇప్పుడు

నీవు కురూపివైపోవు. కొన్నాళ్లకి పోయేకాలానికి, నీ ముఖం నేను చూడలేను వెళ్లిపో' అన్నాడుట. సీతాపతిగారు, అరుణ ఎంతో నచ్చ చెప్ప ప్రయత్నించి విఫలులైనారుట. పాపం ఆ ఇల్లాలు ఎంతగా కృంగి కృశించి పోతోందో.

భార్య పుట్టింటికి వెళ్ళిన తర్వాత రఘుకి ఉద్యోగం పూడింది, కంట్రాక్టర్లతో లాలూచీపడటం మూలంగా. అప్పటినుంచి ఇష్టమొచ్చినట్లు తిరిగాడు. వేళకు తిండి, నిద్రలేక మనిషి సగమై ఇంటికి చేరాడు. అలా తిరగటం వల్లనే ఈ జబ్బు వచ్చింది, అన్నారుట ఎవరో.

ముందు గదిలో అరుణ పసిపిల్లవాడు ఉండి ఉండి ఏడుస్తున్నాడు. వాణ్ని సముదాయిస్తున్న అరుణ గొంతు సన్నగా విన్పిస్తోంది. కొంచెం సేపటికి వాడు నిద్రపోయినట్లున్నాడు, నిశ్శబ్దంగా వుంది. అంతలోనే కలవరించిందల్లేవుంది ఏడపిల్ల ఏడవటం మొదలెట్టింది. ఆ ఏడుపులోనే ఏదో

నీలి నీడలు

అంటోంది. క్రాంతికుమార్‌కు విసుగు పుట్టింది. నిద్రలేకుండా ఎంతసేపని పడుకోవటం? ఫ్యాను, లైటు తీసేసి తలుపు తీసుకుని వరండాలో కొచ్చాడు. అరుణ కూతుర్ని మాటలు చెప్పి మరిపించాలని చూస్తోంది. ఆ అమ్మాయి వుండి వుండి 'కాంతి కాంతి' అంటోంది. అలా ఎందుకంటోందో, దాని అర్థమేమిటో అతనికి అవగాహనకాలేదు. అరుణను పిల్చి కనుక్కుందామనుపించింది. అంతలోనే ఈ సమయంలో పిలిస్తే అరుణ ఏమనుకుంటుందో నన్న భయంకూడా వేసింది. మళ్ళీ ఆ అమ్మాయి ఏడుస్తూ 'కాంతి కాంతి' అంది. ధైర్యం చేసి క్రాంతికుమార్ తలుపు వద్దకుపోయి 'అరుణా' అని పిల్చాడు.

అరుణ తలుపు తీసింది. 'ఎందుకు పాప ఏడుస్తోంది' అని అడిగాడు. 'ఏమీలేదు కలత నిద్ర' అంది అరుణ. పాప ఏడ్పు చాలించింది.

'కాంతి అంటుందేమిటి'

అరుణ నవ్వింది. 'వాళ్ళన్నయ్య కోసం కలవరిస్తోంది. మా పెద్ద వాడిపేరు — క్రాంతికుమార్'

క్రాంతికుమార్ ఇక అక్కడ ఉండలేక తిరిగి వచ్చాడు. తలుపులు గడియవేసుకుని గదిలో పడుకున్నాడు. పైన సీలింగు ఫాను గిర్రున తిరుగుతోంది. అతని మస్తిష్కంలో అనేక విషయాలు సుళ్ళు తిరుగుతున్నై. అరుణ గురించి తను పొరబడ్డాడు. తనను, తన తోడి స్నేహాన్ని ఆమె మరచిపోయి సుఖంగా కాపురం చేస్తోందని భావించాడు. కాని అరుణ మరువలేదు. ఆమె కుమారునికి తన పేరు పెట్టటంలోనే ఈ విషయం స్పష్టమౌతోంది. కాని ఇప్పుడు, ఈక్షణంలో అరుణ మనస్సులో ఈ క్రాంతికుమార్‌ను గురించి ఎలాంటి ఆలోచన లున్నదో తెలుసుకోవాలనిపించింది.

క్రాంతికుమార్ గట్టిగా కళ్ళు మూసుకున్నాడు. కళ్ళతోపాటు తలపుల తలుపుల్ని గూడ మూసుకని నిద్రపోవాలని. లేకపోతే మనసు పిచ్చి పిచ్చి కోర్కెల్ని కోరుతుంది.

కొన్ని నెలల క్రితం యిలాగే జరిగింది తను ఒక వ్యక్తిని గురించి ఆలోచించుకుంటూ కలలు కంటున్నాడు. ఆ క్షణంలో అదే వ్యక్తి అక్కడకి రావటం తటస్థించింది. కల యథార్థం కాబోయింది. కాని రవ్వంతలో తప్పిపోయి ఆ వ్యక్తి మాటలవే తన కలలు తెరిపి పడటం జరిగింది.....

తలుపు టక టక కొడుతున్న చప్పుడుకు వూహాల్లో నుండి తేరుకుని లేచి తలుపు తీశాడు క్రాంతికుమార్. ఎదురుగా అరుణ. క్రాంతికుమార్ విస్తుపోయాడు. ఏమిటిది? అరుణ ఎందుకు ఇలా వచ్చింది వచ్చిందది.? అర్థ రాత్రి, ఏకాంతంగా వున్న స్త్రీ పురుషులు....వెనుకటి అనుభవానికే సిగ్గుపడ్డ తనకు ఇప్పుడీ పరీక్ష ఏమిటి భగవాన్!

'ఏమిటలా నిల్చుండిపోయారు? నిద్ర రావటం లేదా?' అరుణ అడిగింది.

'ఊహూఁ'

'అవును మరి, ఎలా వస్తుంది' అరుణ నవ్వింది.

క్రాంతికుమార్ మాట్లాడకుండా నేల చూపులు చూస్తున్నాడు. అరుణ అక్కడ ఉన్న ఒక కుర్చీమీద కూర్చుంది. క్రాంతికుమార్ బిక్కుబిక్కుమంటూ చూశాడు ఇక్కడ జరగబోయేది దేమిటా అని.

'ఏమిటలా భయం భయంగా చూస్తారు? మిమ్మల్నేమైనా మింగుతా ననుకున్నారా? అయినా మీకిలాంటి భయం పోవాలంటే వెంటనే మీ అమ్మగారికి ఒక కోడల్ని చూడాలి.' అన్నది అరుణ.

క్రాంతికుమార్‌కు నవ్వు వచ్చింది. అరుణకు చిన్నప్పటి పరిహాసధోరణి పోయింది కాదు అనుకుని 'ఏమిటి అరుణా నీ పరిహాసం' అన్నాడు.

'పరిహాసమా! పెళ్లి చేసుకోమని చెప్పటం పరిహాసమా' అంది.

'కాదనుకో. అయినా ఆ విషయాలన్నీ ఇప్పుడెందుకు?' అన్నాడు ఎటో చూస్తూ.

'అవసరం వచ్చింది గనుకనే. మీరు శారదను పెళ్లి చేసుకోవాలనుకోలేదూ?' అని సూటిగా ప్రశ్నించింది.

క్రాంతికుమార్ అప్రతిభుడైనాడు. తన నేరం బట్టబయలైన నేరస్తునిలా అరుణవైపు చూశాడు.

'హలోసార్! చూశానండీ! ఆ కథ మీవాడిదా? అద్భుతం! ఛాలా బావుంది!! ఇదిగో, అదే చదువుతున్నాను!...వచ్చేవారం వేసేస్తా...'

ఆ విషయం ఆమె కెలా తెలిసింది ? శారద చెప్పిందా? శారద చెప్పడానికి అవకాశం లేదే. అరుణ హాస్పిటలుకు వచ్చిన లక్షణమే శారద యింటికి వెళ్లింది. మూడు రోజులైనా మళ్లీ రాలేదు కూడా. 'మీ కెలా తెలుసు ?' అన్నాడు.

'ఇలాంటి విషయాలు ఆడవాళ్లకు మరొకరు చెప్పక్కర్లేదు. ఇట్టే కనిపెట్టేస్తారు' అంది అరుణ గర్వంగా.

నిజమేనేమో అనుకున్నాడు క్రాంతికుమార్ !

'నిజమేనా ?' అంది.

'నిజమే'

'మరి ఎందుకు చేసుకోలేదూ ?'

'ఆమె కిష్టం లేకపోయింది.'

'ఎందుకనో తెలుసుకున్నారా ?'

'చెప్పలేదు. బహుశః నేను తొందరపడి మొరటుగా ప్రవర్తించానేమో ననిపిస్తోంది. ఒకరోజు రాత్రి పది గంటల సమయం. నేను వరండాలో పడక్కుర్చీలో పండుకుని ఆలోచిస్తున్నాను. ఎవర్ని

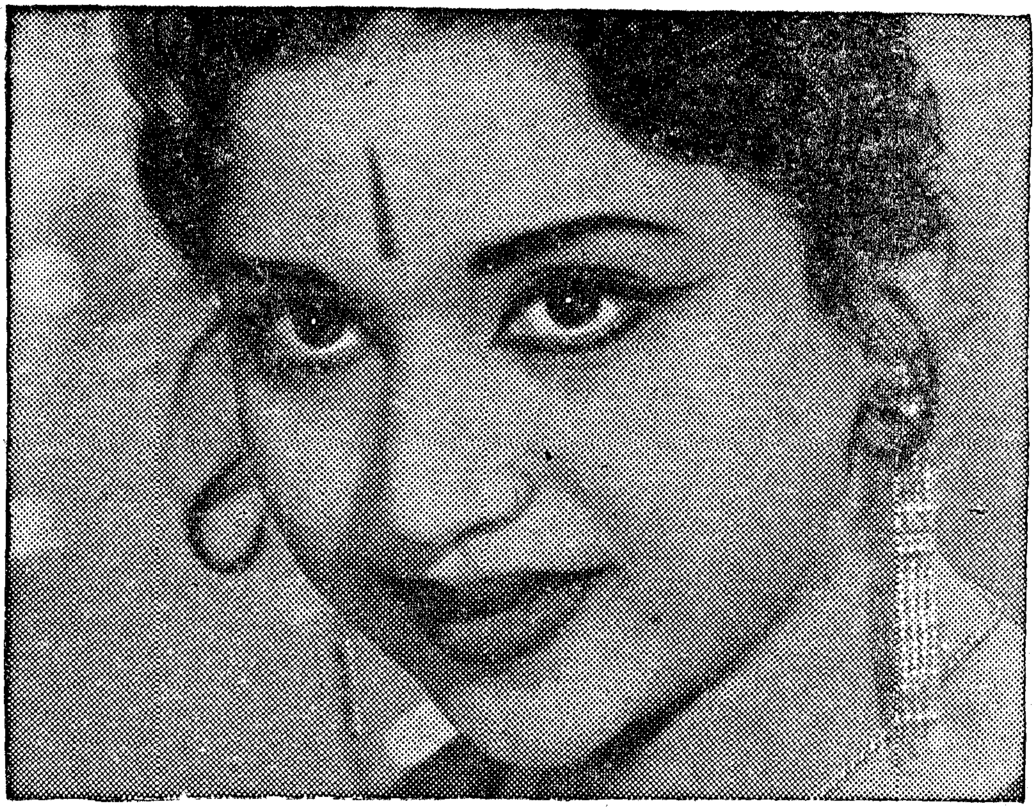

విజయకుమారి సౌందర్య రహస్యం

'నాచర్మసౌందర్యం కోసం రోజూ లక్స్ వాడుచున్నాను'

సుందర సినీతార విజయకుమారి ఇలా అంటున్నది. నేను రోజూ వాడే సౌందర్య సాధనము మీరు కూడా ఎందుకు వాడి చూడగూడదు? లక్స్ యొక్క సమృద్ధయిన మీగడ వంటి నురగ ఎంతో శుద్ధమైనది. సౌమ్యమైనది... మీ చర్మసౌందర్యానికి చాలా గుణకారి. దాని పరిమళం ఆకర్షణీయం. లక్స్ వల్ల మీ చర్మసౌందర్యం అతిమనోహరం.

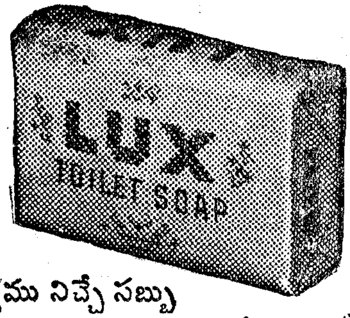

లక్స్ టాయిలెట్ సబ్బు సినీమాతారలకు సౌందర్యము నిచ్చే సబ్బు

తెలుపులోను, నాలుగు వాసవెల్లి రంగులలోను వున్నది

LTS. 177-140 TL

హిందుస్థాన్ లీవర్ ఉత్పత్తి.

డాక్టర్ వృత్తి చేయండి

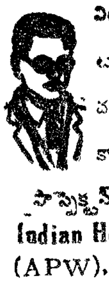

విరామకాలంలో ఇంటిలో పోస్టల్ ట్యూషన్ద్వారా హోమియోపతి చదివి, గవర్నమెంటు రిజిష్టర్డు కాలేజిద్వారా డిప్లొమా పొందండి.

ప్రాస్పెక్టస్ ఉచితం. వెంటనే వ్రాయండి.

Indian Homoeopathic College,
(APW), JULLUNDUR CITY

పాదాలలో ఆనెలు

పాదాలలో ఆనెలు, కండలు పెరిగి, వేళ్లసాటుకుపోయి పాదము నేలపై పెట్టలేక రాళ్ళు తగిలిన తుళ్ళిపడు వారు పైపూతగా వాడిన వేళ్లతోసహా మాయంచేయు గల సంజీవి. వెల పోస్టుఖర్చులతో రు. 4–25న.పై.

కొక్కోకము చిత్రపటములు గలది. రు. 1-50

దాంపత్య రహస్యములు ... రు. 3–00

తెలుగు హిందీ స్వయంశిక్ష రు. 4–50

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ప్రభ అండ్ కో.

3, మలయపెరుమాళ్ వీధి, మద్రాసు-1.

RATNAM'S N-OIL

(పై పూతరు మాత్రమే)

అంగనరములు బలహీనత చెంది, విసృద్ధి సచో తిరిగి యధాప్రకారం అయిపూర్తి సౌఖ్య మనుభవించుటకు 50 సం॥ ప్రఖ్యాతి గలది. 1 సీసా రూ. 10/–లు వి. పి. 1–50. కావలసినవారు విద్యాన్ను పంపేది. ఇందులో స్పెషల్ రకం అర్జంటు గుణమునకు రూ. 25–00 లు వి. పి. రూ. 2–00.

డాక్టర్ రత్నం సన్స్. (Estd 1904)

మలకపేట బిల్డింగ్, ఆజంపూరా మార్కెట్ వద్ద, హైదరాబాద్-24 (ఆంధ్రప్రదేశ్)

తెల్లమచ్చలకు ఉచిత వైద్యము

అనేక సంవత్సరముల పరిశోధన ఫలితముగా కనిపెట్టబడిన "సోమరాజి" ఆయుర్వేద ఔషధము తెల్లమచ్చలను నివారించును. ఒక చిన్న సీసామందు ఉచితముగా పంపబడును. ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి.

Bharat Chikitsa Kendra (B)
P. O. Lal Bigha (Gaya)

నీలి నీడలు

గురించో తెలుసా' అన్నాడు.

'నా గురించా' అరుణ నవ్వింది.

క్రాంతికుమార్ నవ్వుతూ 'కాదు. శారద గురించి. శారద నా మనసులో చోటు చేసుకుంది. వృత్తిరీత్యా ఆమె నా వద్దనే ఉంటున్నా, ధర్మరీత్యా ఆమెను నాదాన్నిగా చేసుకోవాలనుకున్నాను. అలా ఆలోచిస్తూ పడుకుని ఉంటే శారద వచ్చింది, తను అర్జంటుగా ఏదో వూరు వెళ్తున్నానని చెప్ప టానికి, నా పర్సనల్ రూం తాళంచెవులు ఇచ్చి వెళ్లటానికీ. నా మనసులోని వూహాలు, కోర్కెలు ఆమెకు చెప్పి ఆమె ఆమోదాన్ని పొందుదా మనిపిం చింది. కాని, సంభాషణ ఎలా మొదలెట్టాలో తెలియలేదు. తాళంచెవులను అందించింది శారద. వాటిని నేను తీసుకోకుండానే—ఇప్పుడు నీ వుంటు న్నావే——ఆ గదిలోని టేబులు పైన పెట్ట మని చెప్పాను. శారద గదిలోకి వెళ్ళి వాటిని అక్కడ పెట్టుంటే నేను కూడ ఆ గదిలోకి వెళ్ళి 'శారదా' అని పిల్చాను. శారద భయపడింది. ఒక మూలకు ఒదిగి నిల్చుని 'ఏమిటి డాక్టర్ ?' అంది.

'శారదా ! నీవు చాల తెలివైన దానివి. నే నెంతో మంది నర్సుల్ని చూశాను. కాని, అందరిలా కాకుండా ఏపనినైనా సూక్ష్మగ్రాహివై చేసుకపోతూ నా మెప్పుకు పాత్రురాలి వైనావు. అందుకనే నీకు ప్రొమోషను ఇద్దామనుకుంటున్నాను' అన్నాను. 'ఈ ఉద్యోగంలో ఇంతకంటే ప్రొమోషను ఏముంది ?' అంది శారద. 'ఈ ఉద్యోగంలో కాదు శారదా ! నిన్ను నా అర్ధాంగిగా చేసుకుంటాను' అన్నాను ఒక అడుగు ముందుకు వేస్తూ.

'డాక్టర్' అంటూ గర్జించింది శారద. 'మీ రింకా మంచివారని అపోహపడ్డాను. పెద్ద మనుషు లని మోసపోయాను. మీ కిలాంటి బుద్ధిపుడుతుం దని నేననుకోలేదు. ఒంటరి ఆడది కనుపిస్తే వెర్రి వెర్రి వేషాలు వేసే మీ జాతికి ఒక నమ స్కారం. నాకీ ఉద్యోగమే వద్దు !' అంటూ వెళ్ల బోయింది. అప్పటికిగానీ నే నెంత తొందర పడిందీ తెలుసుకోలేక పోయాను. క్రాంతికుమార్గా కాకుండా ఒక డాక్టరుగా రత్నంలాంటి నర్సును పోగొట్టు కుంటున్నానని అర్థమైంది. శారదను బతిమ లాడాను. మరెప్పుడూ అలా ప్రవర్తించనని మాట యిచ్చాను..... ఇప్పటికీ శారద అంటే ఒక విధ మైన అభిమానం. ఆమె ఉంటే హాస్పిటల్లో నాకు సగం పని తగ్గుతుంది. అంత తెలివిగలది ఆమె' క్రాంతికుమార్ చెప్పడం ముగించాడు. అరుణ నిట్టూర్చింది.

కొంతసేపటికి ముఖంమీద నవ్వు తెచ్చిపెట్టు కుంటూ 'ఒంటరిగా ఆడది మీ ఇంటికి వస్తే మీరు చేసే మర్యాద ఇదే నన్నమాట' అంది.

అరుణవేపు ఒకసారి చూచి తల వంచుకున్నాడు, క్రాంతికుమార్. అరుణ అలా ఎందు కన్నదో అత నికి అంతుబట్టలేదు. సిగ్గుతో కుంచించుకపోయాడు!

అరుణ లేచింది. తలుపుదాకా వెళ్ళి, మళ్ళీ వెనక్కు తిరిగి 'చూశారా వచ్చిన పని మర్చిపోయి ఏవేవో మాట్లాడి వెళ్తున్నాను ? .... శ్రమ అనుకో కుండా నాకో చిన్న సహాయం చేస్తారూ, నాతో పాటు కొంచెం పోస్టాఫీసుదాకా వస్తారా ?' అంది.

'ఇప్పుడా ? అర్ధరాత్రి .... ఎందుకు ?' ఆశ్చర్యంగా ప్రశ్నించాడు.

'అవును. ఇప్పుడే. అర్జంటుగా మావారితో ట్రంక్ఫోన్లో మాట్లాడాలి. వారు ఇంటిదగ్గర ఉండేది ఈ సమయంలోనే' అంది.

క్రాంతికుమార్ అమ్మను లేపి తాము పోస్టా ఫీసుకు వెళ్తున్నట్లు చెప్పి పాపను, పసివాడ్ని కని పెట్టి ఉండమని అరుణతో బయటకు నడిచాడు.

అనంతపూర్కు లైన్ దొరకటం ఆలస్య మైంది. రాత్రివూట అర్ధఛార్జీయే గదా అని ఎక్కువమంది ట్రంక్ ఫోన్ చేయడానికి రాత్రి పూట వస్తూంటారు. అందువల్ల మూడింటికి గాని లైను దొరకలేదు. అరుణ ట్రంక్ ఫోన్లో మాట్లాడింది. ఆ మూడు నిమషాల్లో ఎన్నో విష యాలు మాట్లాడింది. చివరకు పాప దాని అన్నయ్యకోసం బెంగ పెట్టుకుందని వెంటనే క్రాంతిని తీసుకుని బయలుదేరమని చెప్పింది. భర్తనుండి వస్తానని సమాధానం వచ్చినట్లుంది. అరుణ ముఖం వికసించటం క్రాంతికుమార్ గమనించాడు.

వెన్నెల, మంచు ఒకదాని కొకటి పోటీలుపడి కురుస్తున్నై. వెన్నెల అరుణమీద పడి ఆమె సోయ గాన్ని తనివితీర త్రాగుతోంది. వెన్నెలతోపాటు చల్లగా ఉన్న మంచు వింత వాసనల్ని కల్గిస్తూ మత్తెక్కిస్తోంది. క్రాంతికుమార్లో ఏవేవో భావాలు చెలరేగాయి. ముందు నడుస్తున్న అరుణ భుజంపై చేయివేసి ఆపి 'అరుణా నినొక్క విషయం అడుగు తాను నిజం చెప్తావా ?' అన్నాడు క్రాంతికుమార్.

'ఏమిటిది' అంది తన భుజంమీద అతని చెయ్యిని తీసివేస్తూ.

'నిన్ను వివాహం చేసుకోలేకపోయినందుకు నా కిప్పు డెంతో విచారంగా ఉంది. ఫారిన్ వెళ్లే ముందు మీ నాన్న కోరినట్లు నిన్ను పెళ్ళి చేసుకుని మరీ వెళ్తే బావుండేదేమో. నావల్ల నీ జీవితం కూడ అనుకోని మలుపు తిరిగింది. నీవేం సుఖపడు తున్నావో !' అన్నాడు.

అరుణ కొద్ది క్షణాలు అతని కళ్ళలోకి చూసి 'నిద్ర మేల్కొటంవల్ల ఫారిన్ రిటర్న్డ్ డాక్టరు గారికి కొంచెం పైత్యం చేసినట్లుందే. లేకపోతే నేను సుఖపడకపోవట మేమిటి ? నాకేం లోటని ? హుం' అని గొల్లున నవ్వింది.

క్రాంతికుమార్ చిన్నబుచ్చుకుని ముందు నడు స్తున్న అరుణతోపాటు నడక సాగించాడు. ఆడ వాళ్ల మనస్తత్వంమీద బ్రహ్మాండమైన థీసిస్ రాసిన ఒకానొక వ్యక్తి చివరకి, ఒక చిన్న విష యాన్ని అర్థంచేసుకోలేక ఆడవారి మనసు అగాధం అని, వారిని గురించి తనకేమీ తెలీదని ఒప్పుకున్నా డుట ఒక కథలో. ఆ కథలో ఎంతో సహజత్వం ఉందని ఇప్పు డనిపించింది క్రాంతికుమార్కు.

తెల్లవారిందో లేదో, ఏదో గోల విన్పించి మెలుకువ వచ్చింది క్రాంతికుమార్కు. బద్ధకంగా లేచి కూర్చున్నాడు. ఎన్నో రోజులనుండి నిద్రలేనట్లు కళ్ళు మెర మెరలాడుతున్నై. తల బరువుగా ఉంది. మెల్లగా లేచి గది బయటకు వచ్చాడు. అరుణ ఏడ్పు వినవస్తోంది. అప్పుడప్పుడూ సీతాపతిగారి గొంతు కూడ విన్పిస్తోంది. కంగారుగా వరండాలోకి వచ్చాడు క్రాంతికుమార్.

'నేను క్షమించలేను కన్నా!' అంది అరుణ కళ్ళనొత్తుకుంటూ.

'క్షమించటానికేమిటి? ఎక్కడికి వెళ్ళాడు? ఏందుకు మీకింత సిగ్గుటం?'' కొంచెం కఠినంగానే అన్నాడు క్రాంతికుమార్, వాళ్ళంతా అనవసరంగా గలభా చేస్తున్నారేమోనని.

సీతాపతిగారు ఒక ఉత్తరం అందించారు. క్రాంతి కుమార్ గబగబా చదవటం మొదలెట్టాడు.

'మిస్టర్ కుమార్! నే ఏవిధంగా అంతర్ధానం కావటం మీకు ఆశ్చర్యరాన్నే కల్గించవచ్చు. కాని నాకు తెలుసు నేనిక ఇక్కడ ఉంటటం నిష్ప్రయోజన మని. మీరు ఎంతగా దాచాలనుకున్నా నన్ను గురించిన మీ కబురాన్ని నే గమనించక పోలేదు. నేను ముందుగనే చెప్పాను నాజబ్బు నయం కాదని. మీరు పడే శ్రమమంతా వృథా అని. ఆ సంగతి మీకూ తెలుసు. తెలిసికూడా నాకు తెలుపకపోవటంలో మీ తప్పులేదు. డాక్టరుగా అది మీ విధి. కాని మృత్యువు నాకు అతి సమీపంలో ఉందని తెలుసుకున్న నేను హాస్పిటల్లోని బెడ్‌కు అంటిపెట్టుకుని ఉండలేక పోయాను. కారణం నేను చనిపోయే ముందు చేయవలసిన ముఖ్యమైన పనులు రెండు ఉన్నై. ఒకటి మిమ్మల్ని క్షమాపణ కోరటం. ముఖాముఖిగా మిమ్మల్ని క్షమాపణ కోరే ధైర్యం లేకపోయింది నాకు. ఎలా ఉంటుంది మరి? నావల్ల మీకుటుంబంలోని వ్యక్తులు తీరని నష్టాన్నే పొందారు. రమను వివాహం చేసుకోమని నన్ను నీవు అడిగినప్పుడు నా సమాధానం మీకు ఎంతో బాధను కల్గించిందని నాకు తెలుసు. కాని నాలోని ఏదో దుష్ట శక్తి నానుండి ఆ సమాధానాన్ని చెప్పించింది. అంతేగాకుండా నిన్నే చేసుకోవాలనుకున్న అరుణకు మరో సంబంధం మాట్లాడాను. ప్రమాద వశాత్తు రమకు కల్గిన ఆ అవిటితనం చూచి నా మనసు మార్చు కుని మీ ముగ్గురి ఆశాశిధాల్ని మట్టిపాలు చేశానో అంతకంటే ఎక్కువైన అందవిహీనత నా జీవితంలో ఎదురైంది నాకు. కాని అప్పటికీ తెలియలేదు అది నాకు శిక్ష అని. మశూచికంతో నా భార్య రూపు మారిపోయి అంద విహీనంగా తయారుకావటంతో ఆమెను తిరస్కరించి పుట్టింటికి బలవంతంగా వెడలగొట్టాను. ఇంతకంటే క్రూరమైన, దారుణమైన విషయం ఉంటుందా? ఇంత ఘోరం చేసిన నాకు నిష్కృతి ఉందా? నన్ను క్షమించమని నా భార్యను కోరే హక్కు ఉందా నాకు? లేదు. నేనంతటి అదృష్టానికి తగను. కాని ఆమె క్షమా మూర్తి నన్ను క్షమిస్తుంది. నా నుండి ఏ సుఖాన్నీ పొందకపోయినా నా యీ చివరి కోర్కెను తీర్చి నాకు శాశ్వత సుఖాన్ని సంతృప్తిని కల్గించ గలదు. అందుకే వెళ్తున్నాను. నాన్నకు, మీ అందరకు నాకడసారి నమస్కారాలు — అభాగ్యుడు రఘు.''

క్రాంతికుమార్ కళ్ళనుంచి రెండు కన్నీటి బొట్లు టపటప రాలాయి. ఏమీ మాట్లాడలేక ఆవేదనతో [illegible] అశ్చర్యాన్ని కల్గించింది.

'ఇంత జరిగిం తర్వాత ఇంకా మీకు క్షమించటానికి ఆవిడ అక్కడుంటుందనే మీ భ్రమ.'

'ఏమిటమ్మా అరుణా నీమాట? మీ వదిన పుట్టింటిలో ఉండటం లేదా ఇప్పుడు?' అన్నారు సీతాపతిగారు ఆశ్చర్యంగా.

'లేదు నాన్నా. ఆవిడ ఈ ఊళ్ళోనే ఉంది.'

'ఈ ఊళ్ళోనా!?' క్రాంతికుమార్ ప్రశ్నించాడు. సీతాపతిగారి కళ్ళు పెద్దవి చేశారు.

'అవును ఈ ఊళ్ళోనే. మిమ్మల్ని చూడగానే ఇంటిగగ్గర ఏదో పని ఉందని వెళ్ళి, మళ్ళీ తిరిగి రాని మీ శారదే మా వదినె' అంది అరుణ క్రాంతికుమార్ వైపు చూస్తూ.

వరండా నిండా ఆశ్చర్యం ఆవరించింది. ★

జన్మదినఫలం

31 వ పేజీ తరువాయి

వృత్తివ్యాపారాలలో పెద్ద మార్పులు ఉండవు. అంతా యధాతధంగా జరిగిపోతుంది. ఉద్యోగంలో కొన్ని చికాకులు వచ్చినా స్నేహితుల తోడ్పాటువల్ల మీకు నష్టమేమీ రాదు. అధికారుల వలన జరుగవలసిన పనులు చాలా శ్రమ మీద నెరవేరుతాయి. గృహ నిర్మాణ యత్నాలు వాయిదా వేయడం మంచిది. కుటుంబ పరిస్థితి సంతృప్తికరంగా ఉంటుంది. సంతానానికి సౌఖ్యం సంతోషం లభిస్తాయి. పెద్ద ప్రయాణాలు చేయవలసి వస్తుంది కాని వాటివల్ల అంతగా ప్రయోజనము కలగదు. విద్యా వైజ్ఞానిక రంగాల్లో ఖ్యాతి లభిస్తుంది. పుణ్యకార్యాలు నెర వేరుతాయి. విద్యార్థులు కష్టం మీద కృతార్థులవు తారు.

ఏప్రిల్ 14

ఈ సంవత్సరం సామాన్యంగా ఉంటుంది. వ్యాపారాల్లో అభివృద్ధికి అవకాశము ఉండదు. కాని మీ ప్రజ్ఞ వల్ల, ఉపాయము వల్ల స్వల్ప అభివృద్ధిని సాధిస్తారు. మీ ఆలోచనలు ఇతరుల విషయంలో బాగా పనిచేస్తాయి. స్నేహితుల పనిమీద కొంత శ్రమ పొందవలసి వస్తుంది. అధికారులతో పరిచయం లభిస్తుంది. కాని దానివల్ల ప్రస్తుతం యేమీ ప్రయోజనము ఉండదు. స్థిరాస్థి వ్యవహారాల్లో అనుకూలత లభిస్తుంది. సాహసపూరితమైన వ్యవహారాల్లో లాభించదు. శుభకార్యాల విషయంలో ఇదివరకు ఉన్న అడ్డంకులు తొలగిపోతాయి. వస్త్రాలంకార వస్తువులు కొంటారు. ఆర్థికంగా సామాన్యంగా ఉంటుంది కాని మిగిలిన అన్ని వ్యవహారాలూ సంతృప్తికరంగా ఉంటాయి. సాంఘికంగా నూతన గౌరవం, ఖ్యాతి లభిస్తాయి.

ఏప్రిల్ 15

వృత్తి వ్యాపారాల్లో అనుకూలత ఉంటుంది కాని ఆరోగ్య విషయం మాత్రం సంతృప్తిగా ఉండదు. [illegible] ఆరోగ్యం [illegible] మీ ప్రయత్నం అంతా కొంచెంలో ఉద్యోగంలో మంచి మార్పులు వస్తాయి. వ్యాపారంలోను మీరు తగిన ఆలోచనలు కలుగుతాయి గాని వాటిని అమలు జరపడానికి అవకాశం [illegible] కలుగుతుంది. కుటుంబ సంతోషం లభిస్తుంది. బంధువులు అవసరానికి తోడ్పడగల్గుతారు. సాంఘిక వ్యవహారాల్లో చురుకుగా పాల్గొనడంవల్ల శ్రమ తప్ప మీరేమి సాధించేదేమీ ఉండదు. విద్యార్థులు మొదటినుంచీ కష్టపడి చదువవలసి ఉంటుంది. న్యాయవాదులకు, అలంకారవస్తు వ్యాపారులకు అనుకూల కాలం నవంబరు, డిశంబరు నెలల్లో ప్రయాణాలు.

ఏప్రిల్ 16

ఈ సంవత్సరం ప్రారంభంలో సామాన్యంగా ఉన్నా రానురాను ప్రోత్సాహకరంగా ఉంటుంది. ఉద్యోగస్థులు అనుకూలమైన స్థానములకు మార్పు చెందుతారు. వ్యాపారస్థులు నూతన వ్యాపారాల్లో పాల్గొంటారు. సంవత్సరం మధ్యనుంచి ఆదాయం పెరుగుతుంది. ఖర్చుకూడా పెరుగుతుంది. మీతో తిరుగుతూ మిమ్మల్ని మోసగించాలని ప్రయత్నం చేసే వారితో వ్యవహరించవలసి వస్తుంది. ఆరోగ్యం బాగా ఉంటుంది గాని కాలదం, జారి పడటం వంటి ప్రమాదాలు సంభవించవచ్చును. విలువైన వస్తువులను కోల్పోయే సూచనలు ఉన్నాయి. బంధువులతో వేరాది ప్రాయాలు వస్తాయి. వివాదంగా వ్యవహరించడం అవసరం. విద్యార్థులు మంచి మార్కులతో కృతార్థులు కాగలరు. వ్యవసాయదారులకు, ఆహార పదార్థ వ్యాపారస్థులకు మంచి సమయం. ★

''యువర్ ఆనర్! నన్ను ఇరవై ఏళ్ళ నుండి అనేక కేసులలో మీరు మోసికట్టు చెబుతున్న మూలంగా... మీకు ఈ ఇరవై ఏళ్ళలో ఏ విధమైన ప్రమోషన్ రాలేదని తెలిసిపోయింది...''